

T.C.
BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR
ANABİLİM DALI

EĞİTİM KALİTESİNİN KARIYER PLANLAMASI
ÜZERİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Yusuf DENİZ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN
Doç. Dr. Enes BELTEKİN

BİNGÖL – 2024

T.C.
BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR
ANABİLİM DALI

EĞİTİM KALİTESİNİN KARIYER PLANLAMASI ÜZERİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Yusuf DENİZ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN
Doç. Dr. Enes BELTEKİN

BİNGÖL – 2024

KABUL VE ONAY SAYFASI

T.C. Bingöl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı yüksek lisans öğrencisi YUSUF DENİZ tarafından hazırlanan ‘‘Eğitim Kalitesinin Kariyer Planlaması Üzerine Etkisinin İncelenmesi’’ başlıklı tez, aşağıdaki jüri üyeleri tarafından ‘‘Yüksek Lisans Tezi’’ olarak kabul edilmiştir.

Tez savunma tarihi: / / 2024

S.No	Unvan, Adı- Soyadı	Üniversitesi	İmza
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

ONAY:

Yukarıdaki jüri üyeleri tarafından ‘‘Yüksek Lisans Tezi’’ olarak kabul edilen bu çalışma, Bingöl Üniversitesi Lisansüstü Eğitim – Öğretim Yönetmeliği’nin ilgili maddeleri uyarınca, Sağlık Bilimleri Enstitüsünün/...../202... ve sayılı oturumunda alınan no’lu Yönetim Kurulu Kararı gereğince onaylanmıştır.

Prof. Dr. Bahri PATIR

Enstitü Müdürü

ETİK BEYAN

T.C.

BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ

SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Bingöl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım “*Eğitim Kalitesinin Kariyer Planlaması Üzerine Etkisinin İncelenmesi*” başlıklı “**Yüksek Lisans**” tezimin içindeki bütün bilgi, veri, doküman, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kuralları içerisinde elde ettiğimi, kullandığım bütün kaynakları atıf yaparak belirttiğimi, elde edilen verilerde ve ortaya çıkan sonuçlarda herhangi bir değişiklik yapmadığımı, maddi ve manevi desteği olan tüm kurum / kuruluş ve kişileri belirttiğimi, burada sunduğum verileri unvan almak amacıyla daha önce hiçbir şekilde kullanmadığımı ve bu çalışmanın özgün olduğunu **beyan ederim**.

Beyan edilen bilgilerin doğru olduğunu, aksi halde doğacak hukuki sorumlulukları kabul ettiğimi beyan ederim.

/ / 2024

Yusuf DENİZ

Öğrenci

TEŞEKKÜR

“*Eğitim Kalitesinin Kariyer Planlaması Üzerine Etkisinin İncelenmesi*” adlı Yüksek lisans tezimin yapılmasının her noktasında desteğini esirgemeyen, bilgileriyle her aşamada çalışmama ışık tutan sayın danışmanım Doç. Dr. Enes BELTEKİN’e, değerli jüri üyelerime, beni bu günüme getiren bütün hocalarıma, eğitim ve öğretim hayatım boyunca hiçbir zaman desteğini esirgemeyen değerli aileme, tez yazım aşamasında desteğini hiçbir zaman eksik etmeyen kardeşim Evgin KAYA’ya ve hayatımın her anında yanımda olan hayat arkadaşım Miray KAYA’ya sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Yusuf DENİZ
Bingöl-2024

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
KABUL VE ONAY SAYFASI	i
ONAY	i
ETİK BEYAN	ii
TEŞEKKÜR	iii
İÇİNDEKİLER	iv
SİMGE VE KISALTMALAR DİZİNİ	vi
TABLOLAR DİZİNİ	vii
ÖZET	viii
ABSTRACT	ix
1. GİRİŞ	1
2. GENEL BİLGİLER	3
2.1. Eğitim.....	3
2.1.1. Eğitimin Önemi.....	4
2.1.2. Eğitimin Hedefleri.....	5
2.2. Beden Eğitimi	5
2.2.1. Beden Eğitiminin Önemi.....	6
2.3. Spor ve Eğitim İlişkisi.....	6
2.4. Kalite	7
2.4.1. Kalitenin Boyutları.....	8
2.5. Eğitimde Kalite	9
2.6. Toplam Kalite Yönetimi (TKY).....	9
2.7. Eğitimde Toplam Kalite Yönetimi.....	10
2.7.1. Eğitimde TKY'nin Amaçları.....	11
2.8. Sporda Toplam Kalite Yönetimi	11
2.8.1. Spor Hizmet Kalitesi	12
2.9. Toplam Kalite Yönetimi Uygulamasının Eğitim Kurumları Açısından Faydaları	12
2.9.1. Yükseköğretimde Hizmet Kalitesi	12
2.9.2. Üniversitelerde Hizmet Kalitesi Boyutları.....	13
2.9.3. Fiziksel Koşullar	14
2.9.4. Öğretim Elemanları Özellikleri.....	14
2.9.5. Öğretim Metotları.....	15
2.10. Kariyer	15
2.10.1. Kariyer Planlama.....	16

2.10.2. Bireysel Kariyer Planlama	16
2.10.3. Örgütsel Kariyer Planlama	16
2.10.4. Kariyer Planlaması Aşamaları.....	17
2.10.5. Kariyer Tercihi	17
2.10.6. Kariyer Tercihini Etkileyen Faktörler	18
2.11. Üniversite ve Kariyer Planlama	18
3. GEREÇ VE YÖNTEM.....	20
3.1. Araştırmanın Yöntemi.....	20
3.2. Araştırmanın Amacı	20
3.3. Araştırmanın Önemi	20
3.4. Araştırmanın Sınırlılıkları	21
3.5. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi	21
3.6. Veri Toplama Araçları	23
3.6.1. Eğitim Kalitesi Ölçeği.....	23
3.6.2. Kariyer Planlama (KPÖ) Ölçeği	24
3.6.3. Verilerin Dağılımlarını Gösteren Çarpıklık Basıklık (Skewness and Kurtosis) Tablosu.....	24
3.7. İstatistiksel Analizler.....	27
4. BULGULAR	28
5. TARTIŞMA	42
6. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	56
KAYNAKÇA	58
EKLER.....	66
Ek 1. Ölçek Formu	66
Ek 2. Etik Kurul Raporu	69
ÖZGEÇMİŞ.....	70

SİMGE VE KISALTMALAR DİZİNİ

BESYO	: Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
TKY	: Toplam Kalite Yönetimi
KPÖ	: Kariyer Planlaması Ölçeği
BES	: Beden Eğitimi ve Spor
GSB	: Gençlik ve Spor Bakanlığı
TDK	: Türk Dil Kurumu
TÜBİTAK	: Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu
YÖK	: Yükseköğretim Kurumu
LYS	: Lisans Yerleştirme Sınavı
%	: Yüzde
N	: Katılımcı Sayısı
SS	: Standart Sapma
P	: Anlamlılık Değeri
Sd	: Sıra Değeri
\bar{x}	: Aritmetik Ortalama
r	: Korelasyon Kat Sayısı
x²	: Ki-kare Değeri

TABLOLAR DİZİNİ

	Sayfa
Tablo 3.1. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Demografik Değişkenlere Göre Dağılımı.....	22
Tablo 3.2. Kariyer Planlaması Ölçeği Verilerine İlişkin Çarpıklık ve Basıklık (Skewness and Kurtosis) Tablosu.....	26
Tablo 3.3 Eğitim Kalitesi Ölçeği Verilerine İlişkin Çarpıklık ve Basıklık (Skewness and Kurtosis) Tablosu.....	26
Tablo 4.1. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Fakültesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Kariyer Planlaması ve Eğitim Kalitesi Alt Boyutlarının Cinsiyet Değişkenine Göre Karşılaştırılması.	28
Tablo 4.2. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Fakültesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Sınıf Değişkenine Göre Karşılaştırılması.	29
Tablo 4.3. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Fakültesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Okuduğunuz Bölümü Tercih Ederken İş İmkânına Baktınız mı Değişkenine Göre Karşılaştırılması.....	31
Tablo 4.4. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Fakültesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Mezuniyet Sonrası Bir İşte mi Çalışacaksınız Değişkenine Göre Karşılaştırılması.	32
Tablo 4.5. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Fakültesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Öğrenim Gördüğünüz Bölüme Gelmeden Önce Bölüm Hakkında Araştırma Yaptınız mı Değişkenine Göre Karşılaştırılması.....	33
Tablo 4.6. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Fakültesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Tekrardan Tercih Hakkınız Olsaydı Bu Üniversitede Öğrenim Görmek İster miydiniz Değişkenine Göre Karşılaştırılması.....	34
Tablo 4.7. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Fakültesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Tekrardan Tercih Hakkınız Olsaydı Bu Bölümde Öğrenim Görmek İster miydiniz Değişkenine Göre Karşılaştırılması.	35
Tablo 4.8. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Fakültesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Alanınız ile İlgili Gelişiminize Katkı Sağlayacak Etkinliklere (Panel, Sempozyum, Seminer vb.) Katılıyor musunuz Değişkenine Göre Karşılaştırılması.....	36
Tablo 4.9. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Fakültesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Öğrenim Gördüğünüz Kurum Alanınızla İlgili Sizi Geliştirecek Etkinlikler (Panel, Sempozyum, Seminer vb.) Düzenliyor mu Değişkenine Göre Karşılaştırılması.....	37
Tablo 4.10. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Fakültesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Bölüm Değişkenine Göre Karşılaştırılması.	38
Tablo 4.11. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Kariyer Planlaması ile Eğitim Kalitesi Düzeyleri Arasındaki Korelasyon Analizi.	40
Tablo 4.12. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Kariyer Planlaması ile Eğitim Kalitesi Düzeyleri Arasındaki Regresyon Analizi.	41

ÖZET

Eğitim Kalitesinin Kariyer Planlaması Üzerine Etkisinin İncelenmesi

Bu çalışma, Bingöl Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin öğretim elemanlarının özellikleri, kullanım alanlarının fiziksel koşulları ve derslerde kullanılan öğretim metodlarının öğrencilerin kariyer planlamasına etkisinin incelenmesi amacı ile yapılmıştır.

Bu araştırmaya toplamda 443 kişi katılmıştır. Araştırmaya Spor Bilimleri Fakültesi öğrencileri haricinde kimse dâhil edilmemiştir. Araştırmaya katılacak olan kişiler, Bingöl Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerden gönüllük esasına dayalı olarak seçilmiştir. Araştırılacak olan, eğitim kalitesinin kariyer planlaması üzerine etkisi için 9 (cinsiyet, sınıf, bölüm vb.) kişisel bilgi sorusu ile Yavuz Eroğlu ve Eroğlu (2020) tarafından geliştirilmiş olan 5 alt boyuttan oluşan 23 soruluk “Spor bilimlerinde öğrenim gören öğrencilerin kariyer planlama ölçeği (KPÖ)” ile Paktaş (2015) tarafından doktora tezinde geliştirilmiş olan 64 soruluk 8 alt boyutlu “Beden eğitimi ve spor öğretimi veren üniversitelerde eğitim kalitesi ölçek” formu alt boyutlarından 6 soruluk fiziksel koşullar, 11 soruluk öğretim elemanları özellikleri ile 7 soruluk öğretim metodları boyutu soruları kullanılmıştır. Katılımcılara öncelikle anketle ilgili açıklamalar yapılmış ve anketler görevli kişi tarafından dağıtılarak doldurulduktan sonra da aynı yolla kontrol edilerek toplanmıştır. Katılımcılar, sorulara dikkatli ve güvenilir bilgiler vermeleri konusunda uyarılmıştır. Veriler SPSS Statistics 22 paket programda değerlendirilmiştir. Sonuçlar %95 güven aralığında, anlamlılık $p < 0.05$ düzeyinde değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda, katılımcıların eğitim kalitesi ve kariyer planlaması alt boyutları arasında pozitif yönlü anlamlı ilişki bulunmuştur. Öğrencilerin algıladıkları eğitim kalitesinin kariyer planlamasına olumlu etkide bulunduğu tespit edilmiştir. Regresyon analizi sonuçlarına bakıldığında, öğrencilerin algıladıkları eğitim kalitesinin kariyer planlamasını düşük ancak olumlu düzeyde etkilediği tespit edilmiştir. Korelasyon analizi incelendiğinde eğitim kalitesi alt boyutlarından fiziksel koşullar boyutu ile kariyer planlaması alt boyutlarından kariyer farkındalığı, mesleki farkındalık ve kariyere yönelik inanç boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki bulunmazken, seçimin doğruluğu ve eğitimin yeterliliği boyutları ile kariyer planlaması genel puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Kalitesi, Kariyer Farkındalığı, Kariyer Planlaması, Mesleki Farkındalık

ABSTRACT

Examining the Effect of Education Quality on Career Planning

This study was conducted to examine the effects of the characteristics of the instructors, the physical conditions of the usage areas and the teaching methods used in the courses on the career planning of the students studying at Bingöl University Faculty of Sports Sciences. A total of 443 people participated in this research. No one other than the students of the Faculty of Sports Sciences was included in the research. The people who will participate in the research were selected on a voluntary basis from students studying at Bingöl University, Faculty of Sports Sciences. To be investigated, the "Career Planning Scale of Students Studying in Sports Sciences" consists of 23 questions consisting of 9 personal information questions (gender, class, department, etc.) and 5 sub-dimensions developed by Yavuz Eroğlu and Eroğlu (2020) for the effect of education quality on career planning. (KPÖ)' and the "Education Quality Scale in Universities Providing Physical Education and Sports Teaching" form, which has 64 questions and 8 sub-dimensions, developed by Paktaş (2015) in his doctoral thesis, includes 6 questions on Physical Conditions, 11 questions on Instructors' Characteristics, and 7 questions on the Characteristics of Academic Staff. Teaching Methods dimension questions were used. Firstly, explanations about the survey were made to the participants, and after the surveys were distributed and filled by the person in charge, they were checked and collected in the same way. Participants were warned to provide careful and reliable information to the questions. The data were evaluated in the SPSS Statistics 22 package program. The results were evaluated at the 95% confidence interval and the significance level was $p < 0.05$. As a result of the research, a positive significant relationship was found between the participants' education quality and career planning sub-dimensions. It has been determined that the quality of education perceived by students has a positive impact on career planning. Looking at the results of the regression analysis, it was determined that the quality of education perceived by the students affected career planning at a low but positive level. When the correlation analysis was examined, there was no statistically significant relationship between the physical conditions dimension, which is one of the education quality sub-dimensions, and the career awareness, vocational awareness and career-oriented belief dimensions, which are the career planning sub-dimensions, while a statistically significant relationship was detected between the accuracy of choice and adequacy of education dimensions and the career planning general score average.

Key Words: Quality of Education, Career Awareness, Career Planning, Professional Awareness

1. GİRİŞ

İçinde yaşadığımız çağda teknolojinin hızla gelişmesi, farklı yaşam anlayışlarının benimsenmesi, toplumlar arasındaki uyum ve anlaşmazlıklar, hızla değişen yaşam standartları toplumsal değişimleri beraberinde getirmektedir. Bu değişimlerden en fazla etkilenen kurumlardan bir tanesi de şüphesiz eğitim kurumlarıdır. Geliştirilen sistemler yenileşme çalışmaları çözüm odaklı olsa da beraberinde birçok sorun getirmiştir. Geçmiş yıllardan bugüne kadar devam eden çözüm arayışları eğitimdeki sıkıntıları ortadan kaldırmak için yeni yaklaşımları ve felsefeleri meydana getirmiştir. Bunların en önemlisi de eğitimde kalitedir (Paktaş 2014).

Kalite kavramı bütün alanlarda olduğu gibi eğitim alanında da çok önemli bir kavramdır. Eğitimde kalite, elde bulunan olanakları en üst seviyede değerlendirip, verimliliği artırarak öğrenim gören öğrencinin bilgiye en verimli ve hızlı biçimde ulaşmasını sağlamak, sorgulayan ve sorunlara çözüm üretebilen öğrenci yetiştirmek olduğunu söyleyebiliriz.

Bu durumun gerçekleştirilebilmesi eğitim kurumunun sunduğu eğitimin kalitesinin çoğaltılması ile gerçekleşebilir. Fakat ilk önce kurumun eğitim kalitesi yönünden hangi seviyede yer aldığı bilinmesi lazımdır. Dolayısı ile eğitim kalitesini artırılmasının ilk aşaması, var olan eğitim kalitesinin hangi seviyede olduğunun bilinmesidir. Türkiye’de beden eğitimi ve spor (BES) eğitimi sunan yükseköğretim kurumlarında eğitimde kalite kavramının etkin bir şekilde kullanılması çok önemlidir. Beden eğitimi ve spor eğitimi verilen yükseköğretim kurumları, bu alana nitelikli eleman hazırlamak ve kişilerin sağlıklı gelişimine faydalı yönde etkide bulunmak amacıyla gençlerimize nitelikli akademik ve pedagojik formasyon bilgi ve becerisini öğretmeyi amaç edinmektedir. Bu amaca varmanın temel koşullarından bir tanesi de eğitim kalitesini çoğaltmaktır (Paktaş 2015).

Kariyer hedeflerimizi de belirlerken aldığımız eğitimin kalitesi, eğitim veren hocalarımızın yeterlilikleri, eğitim gördüğümüz ortamların fiziki yeterlilikleri gibi etkenlerde kariyer farkındalığımızı artırıp kariyer planlamamıza oldukça etki eden

faktörlerdir. Bu bağlamda spor bilimcilerin yetiştirildiği, sporun kitlelere ulaşmasını sağlayacak olan spor insanlarının öğrenim gördüğü beden eğitimi ve spor yüksekokulları veya spor bilimleri fakültelerinde verilen eğitim kalitesi, bu bölümde öğrenim gören öğrencilerin kariyer planlamalarında ve gelecek algılarında önemli rol oynamaktadır. Bu amaçla bu araştırmanın önemi, araştırmanın yapılacağı kurum ve kuruluşun varsa yetersiz kaldığı alanlar tespit edilecektir.

2. GENEL BİLGİLER

2.1. Eğitim

Eğitim; özelden genele, toplumun bütün tabakalarında etkisi olan ve söz konusu etki neticesinde toplumu değiştiren, kişinin yaşamının başından sonuna kadar, yaşantısının bütün anında önemli bir etkiye sahip olan bir ifadedir. Bir kişiyi eğitmek, toplumda olumlu değişimlerin en temel basamağıdır (Özer 2017).

Dante Alighieri, "Eğitim, ekmek ve sudan sonra halkın en zorunlu ihtiyacıdır." sözüyle eğitimin gerekliliğini ve önemini dile getirmiştir. Aristoteles'in deyimiyle eğitim insana kendini gerçekleştirme fırsatı sunar. Eğitim denilince doğuda akla ilk gelen isimlerden biri olan Gazali'ye göre eğitim; bireyi doğduğu andan öldüğü ana kadar sistematik bir biçimde biyolojik, psikolojik ve sosyolojik alanda geliştirme işidir (Oruç 2009). Eğitim, insanların davranışlarında istedik yönde değişimler oluşturabilme veya yeni davranışlar edinme sürecidir. İnsan davranışlarındaki değişimin kalıcı bir yaşam ürünü, çevresiyle ilişkisi sonucu olmalıdır (Ertürk 1997).

Eğitim kişinin aklı, vücudu, duygusal, toplumsal becerilerinin, hareketlerinin en elverişli biçimde veyahut istenilen yönde iyileştirilmesi, ona bazı amaçlara yönelik yeni beceriler, davranışlar, öğretiler entegre etmesi yolundaki çalışmaların tamamıdır (Akyüz 2012).

Eğitim, "Kişinin toplumsal becerilerinin ve en verimli yönde bireysel ilerleyişinin elde edilmesi amacıyla belirlenmiş ve incelenmekte olan bir alanı (öncelikle okulu) kapsayan zamansal bir olgudur (Carter 1945).

Eğitimi geçmişten günümüze her bilim dalı farklı bir anlatımla açıklamaya çaba göstermiş ve buna göre tanımlarını ifade etmeye çalışmışlardır. Örneğin Oğuzkan (1974) eğitimi, daha önceden saptanmış esaslara dayanarak insanların davranışlarındaki belirli olumlu değişimler var etmeye yarayan planlı etkinlikler diye tanımlar. Erden (1998) eğitimi, kişinin davranışlarında kendi yaşamındaki gelişmeler ile istedik olarak farklılaşma meydana getirme süreci olarak açıklar. Bu tanımlardan yola çıkarak eğitim farklı yaklaşımlara göre değişik ifadelerle açıklanmıştır.

Eğitimin farkı biçimlerde tanımlanmasının nedenini Kızıloluk (2002) şöyle açıklamaktadır; ilk etapta eğitim soyut bir ifadedir. Bundan dolayı eğitim etkinliklerini direkt olarak incelemek ve kendine has özelliklerinin direkt olarak seçmek imkansızdır. Eğitim, fazla içeriğe sahip bir ifadedir. Uygulamada fazlaca farklı değişik şekillerde önümüze çıkar. Beden eğitimi, çocuk eğitimi gibi. Eğitimin dayatıldığı birçok teorik temel olması ve bu temellerin değişik olması da birden çok eğitim tanımına yol açmıştır (Sönmez 1999).

Sonuç olarak eğitimde varılmak istenen bir hedef vardır. En genel ifade ile eğitim bu hedeflere bireyleri ulaştırma süreci olarak da açıklanabilir. Bu süreçten geçen insanların kişiliğinde bir farklılaşma olur. Bu farklılaşmalar eğitim içinde elde edilen beceri, bilgi, tutum ve değerler ile var edilebilir (Fidan ve Erden 1998).

Weber'e göre eğitimin esas görevi, kişinin ilerde toplumsal yapıda ulaşacağı yere ulaşması için kişileri ve grupları hazırlamaktır. Yani eğitim, kişilerin ve grupların, bürokrasi ve sosyal tabakalaşma içinde ilerde alacakları yere hazırlama çalışmalarıdır (Ergün 1994).

Eğitimin tanımlarına bakıldığında eğitim hakkında kısaca; eğitiminin topluluklar için hava ve su kadar gerekli olduğunu aynı zamanda bir toplumun ufku genişleten ve o toplumu ileriye taşıyan en önemli faktörlerin başında yer aldığını ayrıca eğitimin, insanların kişilik gelişimine olumlu yönde etki eden ve insanları hayata hazırlayan gerekli donanımları, bilgi ve becerileri kazanmasına yardım eden bir süreç olduğunu söyleyebiliriz.

2.1.1. Eğitimin Önemi

İnsanı diğer varlıklardan ayıran en belirgin özelliği, eğitime açık olup eğitimi kavrayabilme özelliğidir. Bundandır ki insan hayatı için eğitimin aşırı öneme sahip olduğunu söyleyebiliriz. Bunun nedeni eğitimin kendine has bedensel ve ruhsal bir yapıya sahip varlığın insan özelliğini taşımasının en mühim şartıdır. Başka varlıklar bütün hayatlarını içsel davranışlarla idame ettirirken, insanı insan yapan en büyük özelliklerini kazanabilmesi ancak eğitim ile gerçekleşebilir (Gökdoğan 2011).

Canlılar için mühim ve devamlılığı olan eğitim, kişilere bir tek bilişsel açıdan değil, aynı zamanda fiziksel, ruhsal ve sosyal açıdan da yarar sunarak kişilerin bir bütün olarak gelişmelerini amaç edinmektedir (Kalemoğlu 2011).

İnsanların hayatları boyunca öğrenebileceği sınırsız içerik vardır. Eğitim bu içeriklerin öğrenilmesi ve geliştirilebilmesi için en önemli faktörlerden biri olduğunu, hayatın her anında sürekli olarak devam eden eğitim insanı öbür varlıklardan ayıran en büyük özellik olan düşünebilme yeteneğini kullanmamıza yardımcı en büyük faktör olduğunu söyleyebiliriz.

2.1.2. Eğitimin Hedefleri

Tarihte ve şu an yaşadığımız zamanda, bütün topluluklarda eğitimin en genel amacı, toplulukların içerisine girmeye hazır halde bekleyen topluluğa kültürel yapıyı iletip bunlara şekil vererek, ileri yaşlarda da devam ettireceği toplumsal rollere hazır halde tutmaktır (Çınar 2002).

Eğitimde hedefler üç bölümde belirtilmektedir. Demirel (2003) bunları:

- **Uzak Hedef:** Toplumun politik düşüncelerini sunan ve bunları olabildiğince bütünsel olarak açıklayan hedefler,
- **Genel Hedef:** Uzak hedefin açıklamasını ve bunun ile birlikte okulun iş görüşünü açıklayan hedefler,
- **Özel Hedef:** Eğitim gören kişiye öğretilmesi en uygun olarak belirlenen birtakım özellikler ve bir çalışma alanı için hazırda tutulmuş hedeflerdir.

2.2. Beden Eğitimi

Beden eğitimi; oyun, jimnastik ve spor gibi eğitici bütün bedensel çalışmalarını içinde barındıran genel bir kavram olup bedensel çalışmalar içinde ve bedensel etkinlikler aracılığı ile olan eğitimidir (Özmen 1999). Beden eğitimi “Bireyin bedensel ve psikolojik sağlığına artı yönde katkı sağlayarak bireyin bütünlük ilkesine bağlı tüm kişiliğinin öğretilmesidir” şeklinde ifade edilmektedir (Uluişik 2016).

Beden eğitimi, milli eğitimin temel şartlarına uygun olarak bireyin vücut, ruh ve akıl ilerleyişini geliştirmesine yardım eder. Fiziksel açıdan sağlıklı, zihinsel açıdan da aktif

olmayı hedef edinir (Aköz 2018). Beden eğitimi normal hayattaki yaşam kalitesinin çoğalmasına yardımcı olmak için yarışmayı amaç edinmeden; araçlı ya da araçsız olarak uygulanan fiziksel aktivitelerin tamamı olarak açıklanabilir (Keleş 2019).

2.2.1. Beden Eğitiminin Önemi

Yaşadığımız toplumda insanlar teknolojinin çok hızlı bir şekilde yayılması ile beraber işlerini çok daha basit, hızlı ve etkili bir biçim de yapmaktadırlar. Başka bir ifade ile insanoğlunun yapacağı birçok iş artık makinalar tarafından yapılmaktadır. Bundan dolayı da epeyce az hareket eden, beslenmesine dikkat etmeyip bozukluklar yaşayan, sağlıksız ve dengesiz beslenen insanlar topluluğu var ediliyor. Bu kötü durumlardan kurtulmak bu durumları yaşamamak için beden eğitimi etkinlikleri çok önemlidir (GSB 1973).

Beden eğitimi bir tek fizyolojik açıdan yarar sağlamaz bunun yanında kişileri sosyal hayata hazırlıklı hale getiren ahlaklı dürüst insanların yetişmesinde çok önemli yere sahiptir. Beden eğitimi, kişileri sadece bu olumlu yönlerde geliştirmekle kalmaz, bunun ile birlikte sosyal çevrenin değişmesinde de büyük oranda bir etkiye sahiptir. Kişilerin rekabet etmelerini, mücadele hissini geliştirmesini, kişilerle iş birliği ve uygunluk elde etmesini sağlar. Çocukların ve ergenlerin gelişiminde her açıdan büyük oranda rol üstlenir ve fiziksel sağlık, fizyolojik gelişim, iyi bir kişilik elde etmesini ve büyüme çağındaki çocuklar için ruh sağlığı açısından çok önemli ve olumlu yönde etkili ve gereklidir (Aracı 1999).

Kısaca beden eğitimi sadece kişinin sağlığı ve fiziksel gelişimine katkı sağlamakla kalmaz bunların yanı sıra kişilerin moral ve motivasyonunu arttıran ruhen huzurlu ahlaken çok iyi kişiliklerin oluşmasında çok önemli bir etkiye sahiptir diyebiliriz.

2.3. Spor ve Eğitim İlişkisi

Toplumun yaşantısında aşırı önemli işlevleri içinde barındıran eğitim, bağımsız bir değişken değildir. Eğitim, yönetim, din, ekonomi, hukuk, kültür, boş zamanları değerlendirme ve beden eğitimi ve spor ile fazlaca ilişkilidir (Erkal 1983).

Beden eğitimi ve spor bireylerin ruhsal ve bedensel eğitimine direkt olarak faydalı yönde etki ederken, bireyin bu eylem içerisinde kendisinin farkına varıp tanınmasına, toplum yaşantısı içerisinde olmasına yardım eder. BES, kişinin öz varlığı olan beden ve ruh

sağlığına direkt olarak etki eder. Bunun yanı sıra kişinin psikolojik açıdan da iyi, bilinçli ve disiplinli olmasına katkıda bulunur (Yolcu 1992).

Sosyal, ruhsal ve bedensel yönden sağlıklı bir toplum var etmek için örgün eğitim kuruluşlarına ek olarak, yaygın spor eğitime de olması gereken değer gösterilmelidir. Şu an yaşadığımız devirde, kişilerin yaşamları hep aynı devam etmekte, sosyal ve kişisel ilişkilerin düzeyleri azalmakta, boş vakitleri artmakta ve bu kişilerin sıkıntıları çoğalmakta ve bu kişiler ihtiyaçları olan hareket fırsatlarına erişememektedir. Bütün bu eksikler kişinin zaman içinde monoton ve sağlıksız bir yaşam sürmesine, kişinin zindeliğini yitirmesine ve çeşitli motorsal, kassal hastalıkların oluşmasına, çalışma yaşantısında verimliliğin azalmasına yol açar. Gençlere ve çocuklara hayatlarını idame ettirebilecekleri topluma daha etkili ve iyi adapte olabilmeleri için düşünceler ve gelenekler sunar (Kemerlioğlu 1996).

Bundan dolayı eğitim sürecinde insanları topluma kazandırmayı hedef alan, bireyin kendine olan özgüvenini ve kişiliğini daha da arttıran eğitim programlarında, beden eğitimi ve sporun çok önemli yeri vardır. Beden eğitimi ve sporun, eğitimin vazgeçilemez bir parçası olduğu gerçeği göz önüne alındığında, planlı eğitimin uygulandığı okulların her kademesindeki eğitim programlarında beden eğitimi ve spor kesinlikle var olmalıdır. BES programları uygulanırken, yalnız hünerlilerin değil, engeli olanlarında içinde oldukları, tüm insanların spor yapacak şekilde hazırlanması gerekir (Yetim 2014).

2.4. Kalite

Her bir kişi için kalite kavramı değişiklik gösterir bundan dolayı kalite ile ilgili birden çok tanım ortaya çıkmıştır. Bunlardan bazıları aşağıda verilmiştir:

Kalite kavramı insanlığın başından bu yana ele alınmış olup yaşadığımız toplumda da önemini kaybetmeden devam edecek bir konudur. Kaliteye has önemli tartışmaların Socrates, Plato, Aristotle ve diğer Yunan filozoflarının öncülük ettiğini görmekteyiz. Yunanlılar için ideal kalite, mükemmelliktir. Bu kavramın, her şeyin en iyisi gibi diyebileceğimiz değişik alanlarda kullanıldığını görmekteyiz. (Reeves ve Bednar 1994).

Kalite, “hangi hizmet veya ürün için kullanılıyorsa, onun gerçekte ne olduğunu açıklamayı amaçlamakta ve bir ürün veya hizmet ile ilgili alıcıların ya da kullanıcıların

yargısı olup, beklentilerine ve ihtiyaçlarına cevap verebilmesine olan inançlarının ölçüsüdür” (Taşçı 2013). Juran’a göre “kalite, kullanıma uygunluktur”. Farklı bir deyişle kalite bir değer yargısı ve beklentisidir (Işık ve Beykoz 2018). Kotler (1997); “Bir ürün veya hizmetin istek ve beklentileri karşılamaya dayalı özellikleri veya karakteristiklerin toplamı” olarak tanımlamıştır. Kalite; bir hizmetin veya ürünün hedeflenen düzeye elverişli olmasıdır. Daha farklı bir ifade ile hizmetler ve ürünlerin müşterinin hedeflediği düzeyde karşılamasıdır (Kıngır 2013).

Kalite kavramı aslında insanların hayatlarının her anında olan bir olgudur. Çünkü kaliteli yaşam, kaliteli uyku, kaliteli beslenme, kaliteli eğitim, kaliteli iş, kaliteli ürün, kaliteli öğretmen, kaliteli yönetici gibi hayatımızın hemen her alanında karşımıza çıkar. Alacağımız kaliteli bir eğitim gelecekte hayatımıza yön verebilir bundan dolayı kalite olgusunu iyi biçimde yönlendirmeli ve yeterli kalitenin olmadığı alanlarda kendi kalite standartlarımızı belirlemeleri ve bu yönde hareket etmeliyiz. Unutmayalım ki iyi bir kalite iyi bir sonuç elde etmek için çok önemli bir yere sahiptir.

2.4.1. Kalitenin Boyutları

Yaşadığımız toplumda, işletmeler arasındaki rekabet imkânlarının zorlaşması, bunun yanında tüketicinin farkındalığının fazlaşması, kişilerin yalnızca edindikleri mal veya hizmet ile değil yaşamlarının tüm alanında kaliteyi bulma çabaları ve farklı alternatifleri seçme hakları, hizmet alanında da başarı elde etmenin kişilere kaliteli hizmet sunmaktan geçtiğini söyleyebiliriz (Paşa 1995).

Bu sebepten ötürü kalitenin gelişmesini ölçümlemede önemli bir yere sahip olan boyutların belirlenmesi oldukça büyük öneme sahiptir. Bu konu ile alakalı fazlaca çalışma yapılmıştır. Bu çalışmaların en çok ön planda olanı ve hakkında en fazla tartışma konusu olan Parasuraman (1985) tarafından geliştirilen 10 tane kalite boyutudur. Bunlar; heveslilik, yeterlilik, güvenilirlik, erişilirlik, nezaket, iletişim, inanılabilirlik, müşteriye anlamak, fiziki yapı ve elemanlardır.

2.5. Eğitimde Kalite

Eğitim sürecinin en önemli alanı eğitim kalitesidir. Eğitim kalitesi ise eğitime tabi tutulmuş kişilerin, kendi eğitimleri ile alakalı bilgi, beceri ve davranışlarıyla toplumun ihtiyaç ve taleplerine beklenen düzeyde cevaplamalarıdır (Bayrak 1996).

Eğitimde amaç, bir sonraki nesle bir tek kültürel mirası aktarmaktan ziyade o toplumdaki değişimleri var etmek değişen ve her zaman aktif olan güç ve yetenekleri düzeltmesi ve olumlu yönde artırması için gerekli bilgi ve yetenekleri kazandırmaktır. Eğitimde kalite arayışı, her an çevreyi, ortamı, kendi özelliklerini önemseyerek yaşayan kendisini ve çevresini değiştiren insan var etme çabasına dönüşmüştür (Paykoç 1995).

Eğitim sistemi, içinde yer aldığımız ulusal ve uluslararası şartlar neticesinde, kişilerin elde etmek istedikleri meslek ile alakalı bilgi, beceri ve niteliklerin çoğalan düzeyini yakalayacak biçimde eğitim vermelidir. Bu durumun tersi halde eğitilmiş cahillerle kaplı bir toplumda, karşılaştığı sorunları analiz edip çözümleyecek bilgi ve yetenektan eksik insanlarla, kalite, verimlilik ve etkinliğe ulaşmak mümkün değildir (Bayrak 1996). Bu neticede eğitimde kaliteyi etkileyen faktörler önemli olacaktır. Erişen (2001) eğitimdeki kaliteye etki eden faktörleri altı tane grup altında ir araya getirmiştir. Bu boyutlar: Eğitim programı, öğrenci destek ve rehberlik hizmetleri, öğrenci gelişimi ve başarısı, öğretme, öğrenme ve değerlendirme, öğrenme kaynakları ve yönetimidir.

2.6. Toplam Kalite Yönetimi (TKY)

Tüm insanlar tarafından kabul edilen bir tanımı bulmak zordur. Bundan dolayı toplam kalite yönetimi ile ilgili birden fazla ama birbirinin devamı olup birbirini tamamlamayan tanımlar belirtilmiştir. TKY, kişilerin şu an için var olan ve ileride isteklerinin üstüne çıkmak ve bu istekleri temin etmek için, ürün ve hizmet kalitesini, yönetim kalitesini, çalışma kalitesini, yapılan işin kalitesini ve örgüt kalitesini sürekli olarak iyileştirilmesi ve ileriye taşınmasını öngören bir yönetim anlayışıdır (Öztürk 2013).

Kalitenin bütün hususlarını içerisinde bulunduran ve özetle, uygulamaya konulduğu kuruluşta bütün uygulamalarını devamlı bir şekilde geliştirmesi biçiminde açıklayabileceğimiz TKY, kurumsal hedeflerin amaçlanılan nitelik ve nicelikte var

edilmesi için tüm olanak ve kaynakların en güçlü şekilde kullanılmasını hedef alan bir zamandır (Köksal 1998).

TKY; işletmelerde iş görenlerin, tüketicilerin, kişilerin, vb. memnuniyetini amaç edinen, hizmetin veya malın örgütsel zaman, sistemlerin tasarımı ve sürekli düzeltilmesi ile beklenen seviyelerin üzerinde olmasını amaç edinen bir yönetim felsefesidir şeklinde tanımlanabilir (Wilkison 1992).

2.7. Eğitimde Toplam Kalite Yönetimi

Yaşadığımız çağda eğitimi daha güzel yerlere ulaştırmak için fazlaca çalışmalar uygulanmaktadır. Bu çalışmaların olumlu yönde etki edebilmesi için, sistematik, modern kişiler ile kişilerin ihtiyaçlarını karşılayacak düzeyde çalışmaların uygulanmasına ve bunlara dikkat edilmesine bağlanabilir. Bu bağlamda yapılan çalışmaların temelinde eğitimde kalite uygulamaları baş sırada yer almaktadır ve bu konunun önemi günden güne daha önemli bir hal almaktadır (Peker 1994).

Kirişçi (2004)'ye göre ise eğitimde kalite, müşterinin (okuyan kişi, okuyan kişilerin ebeveyni, toplum) şu an ve daha sonraki yıllarda beklentilerini zamanında ve ekonomik açıdan temin etmek için, bütün çalışanların (okuyan kişi, okuyan kişilerin ebeveyni, toplum, öğretici, yönetim, merkezi ve yerel yönetimler vb.) işin içine girmesi ile eğitim-öğretim çalışmalarının devamlı olarak düzeltilmesi ve devamlı olarak yenilenmesi gerektiğini savunan yönetim görüşüdür.

TKY uygulamalarının başarısını etkileyen en önemli konuların başını eğitim almaktadır. Ishikawa, eğitime olan bakış açısını "TKY eğitimle başlar, eğitimle devam eder" şeklinde dile getirmiştir. Toplam Kalite Yönetimi esnasında eğitim yalnızca kişileri ileriye taşımak ve insanlara bilgi vermek amacı gütmmez, bunu yanı sıra motivasyonun çoğaltılması, iletişim ve haberleşmenin iyileştirilmesi açısından da oldukça önemlidir (Küçük 2012).

TKY'nin eğitim kurumlarında uygulanıp devam ettirilebilmesi için ilk etapta ileri düzey yöneticilerin Toplam Kalite Yönetimini sahiplenmeleri ve bu çalışmaya destekçi olmaları gerekir. Bu doğrultuda, eğitimde ileri derece yönetici olarak kabul gören okulun yöneticilerinin, eğitim zamanının daha olumlu olması için devamlı çaba sarf etmesi, katılımın fazla olduğu bir yönetim anlayışını benimsemiş olması ve bu açıdan çalışmalar

sürdürmesi, yönetim tarafından çok tecrübeye sahip olması ve çalışanların başarı oranını çoğaltacak imkânlar yaratması tahmin edilmektedir.

2.7.1. Eğitimde TKY'nin Amaçları

Eğitimde TKY'nin amaçları (TÜBİTAK 1996):

- Toplumun ihtiyaç duyduğu çalışma elemanlarını hali hazırda tutmak.
- Hali hazırda olacak elemanları gerektiği anda yetiştirmek.
- Büyük doğrultuda eğitimde esnekliği hedef alarak, israfın önüne geçmek bunun yanı sıra kaliteyi çoğaltmak.
- Eğitimi doğru zamanlarda en az maliyetle var etmek.
- Motivasyon ve verimliliği en üst safhada tutmak.

2.8. Sporda Toplam Kalite Yönetimi

Günümüzde spor aktiviteleri yaşamın hemen her yerinde var olmaktadır. Okullarda beden eğitimi derslerinde, spor müsabakalarında ve çalışan insanın gönüllü aktivitesi gibi birçok yerde karşımıza çıkmaktadır. Spora olan ilginin çoğalması sağlıklı yaşam fikri, stresten uzaklaşma fikri, farklı kişilerle tanışma olasılığı ve görsel ve yazılı basında spora yönlendirici haberler kişilerin spor etkinliklerine katılımlarını artırmakta ve spor hizmetlerinin önem kazanmasına neden olmaktadır. İlk açılan spor salonları az bir alanda hizmet sunarken, insanların değişen ve farklılaşan ihtiyaçları sebebiyle yaşadığımız toplumda birçok alanda hizmet sunmaya başlamışlardır. Yüzme, aerobik, fitness hizmetleriyle işe başlayan spor salonları günümüzde sauna, restoran, masaj, kafe gibi hizmetlerle rekabet ortamına dâhil olmaktadır. “Spor kulübü, spor ve fitness merkezleri gibi alanları içinde barındıran spor hizmetleri ile ilgili işlerde, bugün karşılaşılan en büyük sorun, konu hakkında yeterli seviyede, akademik bilgiye sahip olmayan kişilerce yönetilmesidir. Bu nedenle, kaliteli spor hizmeti verebilme ve rekabet ortamında ayakta kalabilme, hatta öne geçmede nitelikli spor yöneticilerine ihtiyaç hissedilmektedir.” (Çimen ve Gürbüz 2007).

2.8.1. Spor Hizmet Kalitesi

Yaşadığımız toplumun her yer yerinde kullanılan kalite kavramı az ya da çok fazla para harcadığımız tüm alanlarda sürekli kullandığımız bir kavramdır. Bu kavramın niteliğini beklentilerimiz karşılamaktadır. Söz konusu olan spor hizmetlerinde ise kaliteyi belirleyen de tamamen müşterinin memnuniyetidir (Yazıcı 2017).

2.9. Toplam Kalite Yönetimi Uygulamasının Eğitim Kurumları Açısından Faydaları

Eğitimde çok daha fazla mükemmelliğe ulaşabilmek için Toplam Kalite Yönetiminden yararlanan eğitim kurumları, Toplam Kalite Yönetiminin birden fazla yararına şahit olmaktadır.

2.9.1. Yükseköğretimde Hizmet Kalitesi

Yükseköğretim, kişilere akademik bilgiyi aşlamak için üniversiteler ve diğer kuruluşlar tarafından sunulan bir hizmettir. Bu hizmet kişiden başlayarak geniş kapsamda toplumların değişime uğramasına ve gelişmesinde çok önemli bir yere sahiptir. Bu manada etkin bir hizmetin kaliteli bir şekilde uygulanması değişim ve gelişmenin pozitif tarafta doğru ve etkili bir biçimde var olmasını sağlayacaktır. Bundandır ki ilk önce yükseköğretim hizmetlerinin kaliteli bir biçimde aşılmasının önemi ortaya çıkarılmalıdır (Bayrak 2007).

Yükseköğretim kurumlarında büyük bir oranda aşağıda belirtilen bölgelerde kalite yönetim çalışmaları uygulanmalıdır (Aktan 2007):

- Fiziki alt yapı
- Akademik alt yapı (kütüphane, laboratuvar, iletişim, dokümantasyon, bilgi işlem vb.)
- Araştırma ve yayınlar
- Sınav ve değerlendirme sistemi
- Akademik/idari çalışan temin ve geliştirme sistemi
- Ders programı
- Kurumsal gelişme planı (stratejik planlama)

2.9.2. Üniversitelerde Hizmet Kalitesi Boyutları

Üniversiteler uzun bir geçmişi olan tarihleriyle değişime uyum sağlayan, hatta değişime yüzyıllardır geleneklerini korumaya dikkat ederken, içinde var oldukları zamana adapte olarak varlıklarını idame ettirmeyi başarmış, toplumun ileriye iten kuvveti olmuşlardır. Yükseköğretim kurumlarında gelenekler yaratıcılıkla, universal düşünceyle, yerel ve ulusal değerlerle, kurumsal özerklik, akademik özgürlük, ekonomi ve politika ile çatışırken; üniversiteler kendilerine has var ettikleri yollarla oluşabilecek değişik olaylara adapte olabilmeyi becermişlerdir (Sakarya 2006).

Yüksek eğitimde hizmeti var eden faktör, eğitim kurumudur. Yüksek eğitimde var olan dört tane paydaş vardır bunlar: devlet/vakıf, üniversiteler, YÖK ve akademisyenlerdir. Bu paydaşların tamamı eğitim kalitesinde çok önemli bir yere sahiptir. Bundan dolayı üniversitelerde uygulanan hizmet kalitesi, eğitimin bütün alanlarında ve eğitimi etkileyen tüm katmanlarda uygulanırsa, kaliteli insan gücü var edilebilir (Bengisu 2007).

Bu kıstaslar (Hacıfazlıoğlu 2006):

- Araştırma ve yayınlar kurumsal gelişme planı (stratejik planlama)
- Akademik, idari personel temin ve geliştirme sistemi
- Fiziki alt yapı (bina, spor tesisleri, açık alan gibi)
- Sınav ve değerlendirme sistemi
- Ders programı

Yükseköğretimde kaliteyle alakalı farklı bir açıklamada Crosby (1998) “Yükseköğretimde kalite müşterilerin memnuniyet durumu ile farklıdır, örnek olarak müşterilerin en son üretilmiş yeni bir arabadan elde ettiği memnuniyet ile yükseköğretimden elde edilen memnuniyet çok farklıdır, kaliteyi içinde barındırır ancak bu etkinlik, etkenlik ve sorumlulukla eş anlamlı değildir”, düşüncesini kabul etmiştir. Yapılan araştırmaların ardından çalışmada değerlendirilen üniversitelerde ki bazı hizmet kalitesi boyutları; fiziki koşullar, yöneticiye ait özellikler, yöneticinin sahip olduğu vizyon, öğretim elemanları özellikleri, eğitimde sunulan programlar, öğretim aşamasında uygulanan metotlar, ölçme değerlendirme ve destek hizmetleridir (Ruben 1995).

2.9.3. Fiziksel Koşullar

Eğitimin verildiği alanlarda yapılan en önemli etkinlik diyebileceğimiz öğrenme, öğrenen kişinin motivasyonu ve fiziksel koşullarla alakalı karmaşık bir serüvendir ve birden çok unsura ek olarak okul yapısının fiziksel koşulları da öğrenme ve öğrenen kişinin başarısı üzerinde çok önemli bir unsurdur (Lyons 2001).

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarına ait fiziksel koşullar eğitim kalitesini etkileyen en önemli unsurların başında bulunur. Müfredattaki, derslerin uygulanabilmesi için; spor tesisleri, konferans salonu, derslikler, kütüphane, toplantı salonu ve laboratuvarlar gibi diğer birimlerin nicel ve nitel olarak yeterli olup olmadığı, duşların ve tuvaletlerin yeterliliği, bunların hepsinin havalandırılması, sıcaklığının ayarlanması aydınlatılması gibi unsurlar eğitim-öğretim kalitesini etkileyen farklı etkenlerdir. Bundan dolayı okulun ilk etapta öğrenci, öğretim elemanı ve diğer personelin bilimsel, temel fiziksel ve sosyal ihtiyaçlarını giderebilecek biçimde düzenlenmesinin yapılması gerekir (Erden 1998).

Öğrenim gören kişiler öğrenim gördüğü yeri ilk olarak dış görünüşleriyle ve iç donanımlarıyla tanırlar ve beğeni duyarlar. Bundan dolayı fiziksel yapı öğrencilerin okula ve derslerine karşı olan tutumlarını ve psikolojilerini etkileyen unsurların başında yer alır (Uludağ ve Odacı 2002).

2.9.4. Öğretim Elemanları Özellikleri

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında kalifiyeli öğrencilerin yetiştirilmesinde en önemli faktör hiç şüphe yoktur ki öğretim elemanlarıdır. Öğretim elemanları eğitim verdiği alanlarda çeşitli ve planlı eylemler sağlayarak öğretmeyi var eden kişilerdir. Daha farklı bir deyişle, öğretim elemanı, öğretimi ilk başlatan ve öğretimi düzenleyendir. Öğretimin niteliği büyük oranda öğretim elemanının yeterliliği ile var olabilir. Olması gereken öğretme ortamını var etmek amacı ile etkili öğretim tekniklerini uygulamak, kişiyi öğrenmeye sürüklemek, kılavuzluk yapmak öğretim elemanının görevleri içinde yer alır. Öğretim elemanı kendini çağın yeterliliklerine göre yenilemeyen, öğretimin amaçlarını ve program içeriğinden bihaber olan, öğretim yöntemlerine uzak bir öğretim elemanı öğrenciye öğretme konusunda başarılı olamaz (Uluğ 1999).

Öğrencilerin başarı sağlaması için, eğitimi veren öğretim elemanlarının etkili bir öğretim uygulamalıdır. Öğretim elemanı, öğrenen kişinin eğitim amaçlarına varabilmesi ve sonraki meslek hayatındaki başarısına önemli ölçüde etki eder (Akar 2002).

2.9.5. Öğretim Metotları

Öğretim metotları, derslerin öğretilmesi anında yararlanılan bütün kaynaklardır. Öğretim elemanı öğrenciye; kalıcı yetenek ve bilgi entegre etmek için eğitim araç ve gereçlerinden destek alır. Eğitim araç ve gereçleri eğitim hayatını zenginleştirmek, öğretilecek konunun öğrenilmesine yarar sağlayacak ve becerilerini daha da ileriye iletmek için geliştirilmiş öğretilme-öğretme yardımcısıdır (Alkan 1994).

2.10. Kariyer

Kariyer; bir kişinin çalışabileceği yıllarca herhangi bir iş yerinde yavaş yavaş ve devamlı olarak ilerleme kaydetmesi, beceri ve tecrübe elde etmesidir. Geniş manada kariyer; kişinin çalışma yaşamı devam ettikçe sahiplendiği işlerin tamamı olarak açıklansa da kariyer, bu açıklamanın çok ilerisinde daha kapsamlı bir mana içerir. Bir insanın elde ettiği kariyeri, yalnızca o kişinin elde ettiği işler değil, işyerinde şahsına verilen iş rolüne ilişkin beklenti, amaç, duygu ve arzularını uygulayabilmesi için eğitilmesi ve bu doğrultuda elde ettiği bilgi birikimlerini, yeteneklerini, çalışma isteği ile ilerleyebilmesi manası taşır (Bayram 2010).

Başka açıklamalara göz atıldığında; hayatı sürecinde elde ettiği işle alakalı tecrübeleridir (David 1996). Kariyer, bazıları aynı zamanda olmak üzere, yaşam süresince tutulan bir dizi pozisyonudur (Super 1957). Kariyer, insanın çalışma hayatına girmesinden tiki o işi terk etmesine dek olan sürede, aynı örgüt yapısında aynı iş için farklı görevler üstlenerek ilerlemeyi ifade ettiği gibi mesleğin farklı alanlarında faaliyet gösteren farklı örgütlerde farklı işlerde çalışmayı da belirttiği söylenebilir (Çalık ve Ereş 2006).

Kariyer kavramı ayrıca, resmi pozisyonla alakalı olanlar gibi, kişinin içsel meselelerini dışsal meselelerle ilişkilendirir. Kariyer çalışması hem bireysel hem de organizasyonel değişimin incelenmesidir (Arthur 1989).

Kariyer, genel tanımıyla; seçilen bir iş hattında yol almak ve bunun neticesinde sorumluluk almak, statü elde etmek ve saygınlık kazanmak manalarını içerir (Taştepe

2001). Cascio'ya göre ise kariyer, insanın hayatı boyunca iş ile alakalı elde ettiği tecrübe ve çalışmalar ile alakalı şekilde ilerlettiği davranışların tamamıdır (Cascio 1989).

2.10.1. Kariyer Planlama

Bireyin yaptığı işi çok daha verimli uygulayabilmesi için elindeki yeterliliklerinin iyileştirilmesi ve daha sonra üstleneceği pozisyonlar için olması gereken yeni yeterlilikler elde etmesi şeklinde ifade edilmektedir (Bayram 2010). Kariyer planlaması, bireysel becerilerin ilerde kullanılması serüvenidir. Kariyer planlamasının başlıca hedeflerinden bir tanesi kişilerin elde ettiği bilgi birikimi ile geleceklerini yönlendirme yeteneklerinin iyileşmesidir. Kariyer planlaması, bireyin kişisel ihtiyaçlarını ve bu ihtiyaçlarını kariyer yaşam planlamasında nasıl karşılayabileceğini göstermektedir. Bu nedenle bireylerin daha etkili kararlar alabilmesi ve geleceğini fazla düzeyde güvence altında tutabilmesi için kariyer planlarının esnek ve doğrucu tercihleri barındırması gerekmektedir (Sabuncuoğlu 2000). İnsan kaynakları yönetim sisteminin alt sistemlerinden biri olan kariyer, "bireyin çalışma hayatı sürecinde yaptığı işler, iş yaşamındaki gelişme ve ilerlemeler" şeklinde açıklanabilir (Bagshaw 1997). İki çeşit kariyerden söz edilebilir bunlar; bireysel kariyer planlama ve örgütsel kariyer planlamasıdır.

2.10.2. Bireysel Kariyer Planlama

Kişinin tek başına kendini değerlendirme ve gelişim planlamasıdır. Kişi, ilk etapta kendisini değerlendirip ardından kariyer plânlaması yapmalıdır. Bireysel kariyer planlaması beş temel esastan oluşur. Bunlar; kendini değerlendirme, fırsatları araştırma, karar verme ve amaç oluşturma, hareket plâni yapma, takip etme (Altay 2006).

Kişinin kendisini tanımasıyla beliren bireysel kariyer planlaması farklı kariyer tiplerini gündeme getirerek kendisi için en uygun seçimleri yaparak devam eder. Kendisi için bir hedef koyma bireyin ilerideki yaşamında yapmak istediklerini, amaçladığı işleri planlamasına ve hangisini uygulayacağına karar vermesine yardımcı olur.

2.10.3. Örgütsel Kariyer Planlama

Kariyer plânlamada örgütsel sorumluluk, işletme gereksinimlerini karşılamak için bireylere kendi kendilerini geliştirmeleri için olanaklar sunmak ve stratejiler geliştirmeyi içinde barındırır (Anafarta 2001).

Örgütlerde insan unsurlarının önemiyetinin öğrenilmesi üzerine, kişiye ve bireyin ihtiyaçlarının araştırılıp ihtiyaçlarını yerine getirmeye yönelik programlar hazır hale getirilerek uygulanmaya başlanmıştır. Bu programların “kariyerin farkında olma” veya isteklendirme başarımlı eğitimi üstünde çok durduğu görülmektedir. Konuya yönelik yapılan araştırmalara göre kariyer planlama programları, insan kaynakları yönetim sisteminin temel elemanları olarak belirtilmektedir (Aytaç 1997).

2.10.4. Kariyer Planlaması Aşamaları

Kariyer planlaması, bireyin kendi çalışma yaşamıyla alakalı uyguladığı planları içerir. Kariyer planlaması birden fazla bölümden var olan bir serüvendir. Bir insanın kendi becerilerini ve ilgili olduğu yerleri değerlendirmesi, kariyer olanaklarını gözden geçirmesi, kariyer hedeflerini açığa çıkarması ve en uygun iyileştirici çalışmalar planlaması bölümlerini içinde barındırır. Bu bölümlerin tanımı aşağıdaki gibi yapılmıştır (Bayram 2010).

- Çalışan kişinin kendi becerilerini, ilgili olduğu alanlarını, zayıf ve güçlü yönlerini değerlendirmeye alması,
- Organizasyon içerisinde ve dışında kalan fırsatların saptanması,
- Amaçlanılan hedeflerin yönlendirilmesi ve karara ulaşması,
- Planın hazır hale getirilmesi ve uygulanması.

2.10.5. Kariyer Tercih

Kariyer kararları, kişilerin kariyerlerinin farkına varma anında ve tercih edilen kariyerin etkin bir biçimde devam ettirilmesi açısından oldukça önem arz eder (Özdemir ve Mazgal 2012). Belirli bir zaman içerisinde var olan kariyer tercihi, insanların tutum ve değerleriyle beraber alacağı sosyal destek faktörlerinin etkileşimi neticesinde bütünsel bir değerlendirmenin ardından var olur (Karaarslan ve Altuntaş 2016).

Beyon, Kishor ve Toohey (1998) kariyer seçiminde etkin olan etmenleri üç temel eksene oturarak, bunları; dışsal, içsel ve kişiler arası faktörler diye tanımlamışlardır.

Kariyer tercihi kişinin yaşantısındaki olaylara göre şekillenebilir. Kimi zaman çevreyle kimi zaman ruhsal halle kimi zaman ise aile ortamı ile şekillenen kariyer tercihi kişinin

kendine en uygun gördüğü alana yönelmesi ile tamamlanmaz bu süreç devamlılığı olan bir süreçtir diyebiliriz.

2.10.6. Kariyer Tercihini Etkileyen Faktörler

Kariyer, bir insanın çalışma hayatının planlanması içeriğini bünyesinde barındırır. Bireysel kariyer planlamasında kariyer tercihi çokça önemli bir yere sahiptir. İnsan kişisel kariyer planlamasını yapıp kariyerini tercih ederken birden fazla unsurun etkisi altında kalır. Daha önce yapılan pek çok araştırma, kariyer tercihinin dört tane unsurun etkisinin olduğunu söylemiştir (Bayram 2010).

- **Kendini Tanıma:** Kariyer kişinin kendi düşüncesini ortaya çıkarır ve onu biçimlendirir.
- **İlgi Alanları:** Kişi, kendisine ait ilgi bölgesine girdiğini düşündüğü kariyeri seçer.
- **Kişilik:** İnsanın gereksinimleri olduğu gibi bireysel donanımları da kariyer seçimine etki eder. Örnek olarak yakın ilişkide bulunma, kuvvetli ve başarılı olma gibi özellikleri bunda etkilidir.
- **Sosyal Ortalama:** Mesleki seviye, eğitim, velilerin sosyo-ekonomik mevkileri, içerisinde var olunan çevreyle alakalı etmenler gibi noktaları içinde barındırır.

Edgar Schein tarafından yapılmış olan geniş kapsamlı bir çalışmada, birden fazla insanı kariyerleri esnasında yönlendiren belli davranış biçimlerinin, değer ve tutumların, hayatın ilk yıllarında bir bireyin kariyeri, kişisel faktörlerin yanı sıra birçok bağlamsal faktörden etkilenir (Arthur 1989).

Kariyer tercihinin etkileyen bu unsurlar insanoğlunun yaşantısı boyunca var olacak ve devam edebilecek unsurlardır. Kişi kariyer planlamasını etkileyen bu unsurların durumuna göre kariyerini planladığı söylenebilir.

2.11. Üniversite ve Kariyer Planlama

Türkiye’de yaşadığımız dönemde vakıf ve devlet üniversitelerinin çok fazla sayıda olması onların seçimlerini çok zorlaştırmaktadır. Öğrencileri cezbedecek imkânları takdim etmek ve öğrencileri iş dünyasına en uygun biçimde hazır hale getirmeye çaba gösteren üniversiteler kişilerin kariyer planlamasına da yardım etmektedir. Bundan dolayı; birden fazla tatbikat ve faaliyet gerçekleştiren üniversiteler öğrenim gören kişilerin eğitim

yaşamlarının başından itibaren sonraki zamanda edinecekleri işe onları alıştırmaya da çaba göstermektedirler (Kula 2012). Üniversite öğrencileri ilgileri, yetenekleri ve kişisel özellikleriyle kariyerlerini seçerken bir tercihte bulunmaktadırlar (Adıgüzel 2009).

Özetle, üniversite, öğrenciyi geleceğine ve geleceği için seçeceği kariyer yollarına hazır hale getirmeye çalışır. Bu hazırlık seçtiği alandaki eğitimden başlayarak kariyer günleri, staj uygulamaları, seminer ve konferans gibi faaliyetlerle desteklenerek biçimlendirilerek öğrencilere sunulur (Dağlı 2019).

Kariyer planlaması çocukluktan başladığı savunulsa da bu kariyer planlamasının en önemli ve etkili yeri üniversitelerdir diyebiliriz. Seçmiş olduğu ve geleceğini idame ettirmeyi planladığı mesleği uygulamasındaki son basamak olarak adlandırabileceğimiz üniversiteler bu yolda en önemli basamaktır.

3. GEREÇ VE YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Yöntemi

Bu araştırma bir saha taramasıdır. Saha taramasında veri toplamak amacıyla anket tekniği kullanılmıştır. Çalışmaya katılan gönüllüler kendilerine verilen anketleri doldurmadan önce bilgilendirilmiştir. Bu araştırmanın yapılabilmesi için Bingöl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Etik kurulunun 18.10.2022 tarihli 22/18 toplantı sayılı etik kurul kararı alındı (Ek 2.).

3.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırma, Bingöl Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin algıladıkları eğitim kalitesi, öğretim elemanlarının yeterlilikleri, fiziksel koşullar ve öğretim metotlarının öğrencilerin kariyer planlaması üzerine etkisinin incelenmesi amacı ile yapılmıştır.

3.3. Araştırmanın Önemi

Eğitim gören kişilerin derslere karşı düşüncelerinin şekillenmesinde ve bu düşüncelerinde biçim almasında öğretmen, öğrenci, yaşantılar veya çevre yoluyla edinilmiş öğrenme ortamı ile ilgili çeşitli faktörler olduğu söylenebilir. Öğrencilerin geçmişte edindiği tecrübelerde dolayı edinmiş oldukları, benlik ve öz-yeterlilik algıları, başarıma istekleri, öğretim yöntemleri, öğreticinin öğrenene ve öğretim programlarına yaklaşımı, öğrenmenin gerçekleşeceği ortamının fiziksel ve psikolojik özellikleri, sınıf ortamının güvenli olarak düzenlenmesi, öğretene ve öğrenenlere psikolojik ve sosyal açıdan destek sağlar (Downey 1991).

Bu bağlamda spor bilimcilerin yetiştirildiği, sporun kitlelere ulaşmasını sağlayacak olan spor insanlarının öğrenim gördüğü Spor Bilimleri Fakülteleri veya Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okullarında verilen eğitim kalitesi, bu bölümde öğrenim gören öğrencilerin kariyer planlamalarında ve gelecek algılarında önemli rol oynamaktadır. Bu amaçla bu araştırmanın önemi, araştırmanın yapılacağı kurum ve kuruluşun pozitif yönlerini ya da varsa yetersiz kaldığı alanları tespit etmektir.

3.4. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırma Bingöl Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören öğrenciler ile sınırlıdır.

3.5. Araştırmanın Evreni ve Örnekleme

Araştırmanın evrenini, Bingöl Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Evrenin tamamına ulaşmanın mümkün olmaması nedeniyle örneklem alma yoluna gidilmiştir. Spor bilimleri fakültelerinde kayıtlı öğrencilerin devamsızlık durumlarından, kayıt dondurma veya okulunu bırakıp kayıt sildirmeme, programlara kaydını yapıp gelmeme durumlarından dolayı evrenin tamamına ulaşılması güçleştiğinden net öğrenci sayılarına ilişkin net istatistiki veriye rastlanılmamıştır.

Bu bağlamda araştırmanın örneklemini belirlemek için Krejcie ve Morgan (1970) tarafından evren büyüklüğüne oranla örneklem büyüklüğünün hesaplandığı tablodan faydalanılmıştır. Örneklem büyüklüğünün hesaplanmasında 0,05 anlamlılık düzeyinde ve 0,05 örneklem hatasına göre 10.000'den küçük evren büyüklüklerinde 443 sayısı örneklem için yeterli bulunmaktadır (Ural 2006). Bu çalışmada 443 anket formu katılımcılara uygulanmıştır. Katılımcıların seçiminde kolayda örneklem metodundan faydalanılmıştır.

Tablo 3.1. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Demografik Değişkenlere Göre Dağılımı.

	Demografik Değişkenler	n	%
Cinsiyet	Kadın	153	34.5
	Erkek	290	65.5
Sınıf	1	77	17.4
	2	38	8.6
	3	123	27.8
	4	205	46.3
Okuduğunuz bölümü tercih ederken iş imkânlarına baktınız mı?	Evet	374	84.4
	Hayır	69	15.6
Öğrenim gördüğünüz bölüme gelmeden önce bölüm hakkında araştırma yaptınız mı?	Evet	365	82.4
	Hayır	78	17.6
Mezuniyetiz sonrası alanınız ile ilgili bir işte mi çalışacaksınız?	Evet	368	83.1
	Hayır	75	16.9
Tekrardan tercih hakkınız olsaydı bu üniversitede öğrenim görmek ister misiniz?	Evet	138	31.2
	Hayır	305	68.8
Tekrardan tercih hakkınız olsa bu bölümde öğrenim görmek ister miydiniz?	Evet	286	64.6
	Hayır	157	35.4
Alanınız ile ilgili gelişiminize katkı sağlayacak etkinliklere (panel, sempozyum, seminer, vb.) katılıyor musunuz?	Evet	285	64.3
	Hayır	158	35.7
Öğrenim gördüğünüz kurum alanınız ile ilgili sizi geliştirecek etkinlikler (panel, sempozyum, seminer, vb.) düzenliyor mu?	Evet	224	50.6
	Hayır	219	49.4
Öğrenim gördüğünüz bölüm?	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	66	14.9
	Antrenörlük Eğitimi	196	44.2
	Spor Yöneticiliği	152	34.3
	Rekreasyon	29	6.5
Toplam		443	%100

Tablo 3.1'e göre araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyetlerine göre dağılımına bakıldığında erkeklerin 290 kişi ile (% 65.5), kadınların ise 153 kişi ile (% 34.5) olduğu, sınıf düzeylerine göre dağılımlarına bakıldığında 1.sınıfta öğrenim görenlerin sayısı 77 kişi ile (% 17.4), 2.sınıfta öğrenim görenlerin 38 kişi ile (% 8.6) 3.sınıfta öğrenim görenlerin sayısı 123 kişi ile (% 27.8) 4. Sınıfta öğrenim görenlerin ise 205 kişi ile (% 46.3) olduğu, okuduğunuz bölümü tercih ederken iş imkanlarına baktınız mı sorusuna verilen cevaplara bakıldığında ise evet 374 kişi (% 84.4), hayır 69 kişi ile (% 15.6) olduğu, öğrenim yaptığınız bölüme gelmeden önce bölüm hakkında araştırma yaptınız mı sorusuna verilen cevaplara bakıldığında ise evet 365 kişi (% 82.4), hayır 78 kişi ile (% 17.6) olduğu, mezuniyetiz sonrası alanınız ile ilgili bir işte mi çalışacaksınız sorusuna verilen cevaplara bakıldığında ise evet 368 kişi (% 83.1), hayır 75 kişi ile (% 16.9) olduğu, tekrardan tercih hakkınız olsaydı bu üniversitede öğrenim görmek ister misiniz sorusuna verilen cevaplara bakıldığında ise evet 138 kişi (% 31.2), hayır 305 kişi ile (% 68.8)

olduğu, tekrardan tercih hakkınız olsa bu bölümde öğrenim görmek ister miydiniz sorusuna verilen cevaplara bakıldığında ise evet 286 kişi (% 64.6), hayır 157 kişi ile (% 35.4) olduğu, alanınız ile ilgili gelişiminize katkı sağlayacak etkinliklere (panel, Sempozyum, seminer, vb.) katılıyor musunuz sorusuna verilen cevaplara bakıldığında ise evet 285 kişi (% 64.3), hayır 158 kişi ile (% 35.7) olduğu, öğrenim gördüğünüz kurum alanınız ile ilgili sizi geliştirecek etkinlikler (panel, sempozyum, seminer, vb.) düzenliyor mu sorusuna verilen cevaplara bakıldığında ise evet 224 kişi (% 50.6), hayır 219 kişi ile (% 49.4) olduğu, öğrenim gördüğünüz bölüm dağılımına bakıldığında Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümü 66 kişi (% 14.9), Antrenörlük Eğitimi bölümü 196 kişi (% 44.2), Spor yöneticiliği bölümü 152 kişi (% 34.3), Rekreasyon bölümü ise 29 kişi ile (% 6.5) olduğu, görülmektedir.

3.6. Veri Toplama Araçları

Araştırmamızda veri toplama aracı olarak “anket yöntemi” kullanılmıştır. Anket formu üç bölüm ve toplam 57 sorudan oluşmaktadır. Birinci bölümde demografik değişkenlerle ilgili 10 ifade yer almaktadır. İkinci bölümde, 24 ifadeden oluşan “Eğitim Kalitesi Ölçeği” kullanılmıştır, üçüncü ve son bölümde ise 23 ifadeden oluşan “Kariyer Planlama Ölçeği (KPÖ)” kullanılmıştır.

3.6.1. Eğitim Kalitesi Ölçeği

Eğitim kalitesini ölçmek için Paktaş (2015) tarafından doktora tez çalışmasında geliştirilen “Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi Veren Üniversitelerde Eğitim Kalitesi” ölçek formu kullanılmıştır. Araştırmamızın amacına yönelik kullanılan ölçeğin fiziksel koşullar, öğretim metotları ve öğretim elemanları özellikleri olmak üzere yalnızca üç alt boyutu kullanılmış olup bu boyutların güvenilirlik katsayısı her bir alt boyut için sırasıyla; fiziksel koşullar boyutu için $\alpha=0.82$, öğretim metotları boyutu $\alpha=0.78$, ve öğretim elemanları özellikleri boyutunun $\alpha=0.90$ olduğu tespit edilmiş olup ölçeğin genel güvenilirlik kat sayısı da $\alpha=0.90$ olarak bulunmuştur. Araştırmamızın amacına yönelik dizayn edilen ölçekte toplam 24 madde bulunmaktadır. Bunlardan; 1 ile 6. arasındaki maddeler fiziksel koşullar; 7 ile 17. arasındaki maddeler öğretim elemanları özellikleri; 18 ile 24. arasındaki ifadeler öğretim metotları boyutunu ölçmektedir. Ölçek, 5’li likert tipinde olup olumlu ifadelerin seçenekleri “Tamamen Katılıyorum”, “Katılıyorum”,

“Kararsızım”, “Az Katılıyorum”, “Hiç Katılmıyorum” şeklinde sıralanmış ve sırasıyla “5, 4, 3, 2, 1” şeklinde puanlanmıştır.

3.6.2. Kariyer Planlama Ölçeği (KPÖ)

Kariyer planlaması ölçmek için Yavuz Eroğlu ve Eroğlu (2020) tarafından geliştirilen “Spor Bilimlerinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Kariyer Planlama Ölçek” (KPÖ) formu kullanılmıştır. Araştırmamızın amacına yönelik kullanılan ölçeğin kariyer farkındalığı, mesleki farkındalık, kariyere yönelik inanç, seçimin doğruluğu ve eğitimin yeterliliği olmak üzere beş alt boyutu kullanılmış olup bu boyutların güvenilirlik katsayısı her bir alt boyut için sırasıyla; kariyer farkındalığı boyutu için $\alpha=0.84$, mesleki farkındalık boyutu $\alpha=0.72$, kariyere yönelik inanç boyutu $\alpha=0.70$, seçimin doğruluğu $\alpha=0.76$, ve eğitimin yeterliliği boyutunun $\alpha=0.71$ olduğu tespit edilmiş olup ölçeğin genel güvenilirlik katsayısı da $\alpha=0.88$ olarak bulunmuştur. Araştırmamızın amacına yönelik kullanılan ölçekte toplam 23 madde bulunmaktadır. Bunlardan; 1, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11 ile 15. maddeler kariyer farkındalığı; 12, 13, 14, ve 17. maddeler mesleki farkındalık; 20 ile 23. maddeler arasındaki ifadeler kariyere yönelik inanç, 2, 3, 6. maddeler seçimin doğruluğu ve 16, 18, 19. maddeler eğitimin yeterliliğini ölçmektedir. Ölçek, 5’li likert tipinde olup olumlu ifadelerin seçenekleri “Tamamen Katılıyorum”, “Katılıyorum”, “Kararsızım”, “Az Katılıyorum”, “Hiç Katılmıyorum” şeklinde sıralanmış ve sırasıyla “5, 4, 3, 2, 1” şeklinde puanlanmıştır.

3.6.3. Verilerin Dağılımlarını Gösteren Çarpıklık Basıklık (Skewness and Kurtosis) Tablosu

Dağılımların normalliğinin test edilmesi amacıyla çarpıklık ve basıklık (Skewness and Kurtosis) testlerine bakılmıştır. Ayrıca Z değerleri aracılığıyla veri setindeki uç değerler tespit edilmiştir. Veri setindeki olası uç değerler belirlendikten sonra yapılması gereken ilk işlem, uç değerlerle nasıl baş edilmesi gerektiğine karar vermektir. Belirlenen uç değerler silinebilir, bu değerlere hiç dokunulmayabilir ya da veri dönüşümleri (transformasyon) uygulanabilir. İlgili literatürde, her üç durumun da denenmesi ve yapıyı en iyi ortaya koyan durumun kabul edilmesi gerektiğini belirten kaynaklar bulunmaktadır (Raykov 2008). Uç değerlerin tanımından da anlaşılacağı gibi, ‘uyumsuz’ olan bu veriler, istatistiksel analiz çıktılarında aşırı bir etkiye neden olabilmektedir. Örneğin, uç değerler belirlenmeden gerçekleştirilen bir veri analizi ile karşılaştırıldığında, uç değer

içeren analiz, ortalamanın sola ya da sağa çarpılmasına, korelasyonların daha düşük ya da yüksek olmasına ve regresyon katsayılarının yanlış hale gelmesine neden olabilir. Bu nedenle, bazı etkili gözlemler tanımlanmalı ve veri analizindeki rollerine karar verilmelidir (Zijlstra 2007). Osborne ve Amy (2004)'e göre uç değerlerin, hata varyansını artırıcı etkileri vardır ve istatistiksel testin gücünü azaltırlar. İkinci olarak uç değerler, eğer puanlar seçkisiz dağılmışsa, normalliği etkilerler.

Bir başka deyişle uç değerler, çok değişkenli analizlerde küresellik ve çok değişkenli normallik varsayımlarına zarar vererek, I. tip ve II. tip hata yapma olasılığını değiştirirler. Üçüncü olarak, manidar bir pay elde ederek evren kestirimine etki eder ya da yanlışlığa neden olabilirler. Osborne ve Amy (2004)'nin yaptıkları bu araştırmada evren bir araştırmacının uygun bir evrenden aldığı örnekleme yapılan gerçek bir çalışmada, 1988 yılında ulusal eğitim boylamsal çalışmasına katılan 23.396 denektir. Yapılan araştırmanın amacı gereği, bu örneklem iki gruba ayrılmıştır. Araştırmada, "normal" ifade puanları Z değeri -3 ile +3 arasında değişen puanlar, "uç değerler" ise Z değeri -3 ile +3 aralığı dışında olan puanlar. Shao (2002)'ya göre çalışmada kullanılacak verilerin normal dağılım göstermesi, çarpıklık ve basıklık değerlerinin ± 3 arasında olmasına bağlıdır. Bununla birlikte ± 1 arasında bulunan basıklık değeri çoğu psikometrik ölçümler için mükemmel olarak kabul edilir, ancak belirli bir uygulamaya bağlı olarak ± 2 aralığında bulunan bir değer de kabul edilebilir değerdir (George ve Mallery 2010). Tablo 3.2. ve Tablo 3.3'de çarpıklık ve basıklık tablosu incelendiğinde verilere ilişkin değerlerin ± 2 aralığında olduğu bu da verilerin normal dağıldığını göstermektedir.

Tablo 3.2. Kariyer Planlaması Ölçeği Verilerine İlişkin Çarpıklık ve Basıklık (Skewness and Kurtosis) Tablosu.

Alt Boyutlar		Kariyer Planlaması Ölçeğine İlişkin İfadeler	\bar{x}	S.s	Skewness	Kurtosis
Kariyer Planlaması Ölçeği	Kariyer Farkındalığı	S-1	4.472	.6833	-1.180	1.102
		S-4	4.393	.7425	-1.110	.829
		S-5	4.172	.7654	-.697	.322
		S-7	4.176	.7762	-.812	.618
		S-8	3.975	.8385	-.277	-.836
		S-9	3.944	.8477	-.586	.078
		S-10	4.169	.8297	-.922	.934
		S-11	4.174	.8477	-1.011	.947
		S-15	4.084	.8481	-.763	.402
	Mesleki Farkındalık	S-12	4.366	.7827	-1.027	.291
		S-13	4.336	.8196	-1.137	.672
		S-14	4.345	.7613	-.920	.135
		S-17	3.808	.9825	-.485	-.272
	Kariyere Yönelik İnanç	S-20	3.763	1.2331	-.661	-.616
		S-21	4.4289	.76772	-1.206	.752
		S-22	4.205	.8903	-.878	.133
	Seçimin Doğruluğu	S-23	4.359	.7872	-.980	.097
		S-2	3.849	.9850	-.877	.665
		S-3	3.833	.9674	-.700	.348
	Eğitimin Yeterliliği	S-6	3.797	.9342	-.187	-.813
		S-16	3.291	1.1781	-.247	-.631
		S-18	3.436	1.1523	-.506	-.533
		S-19	2.966	1.2714	-.023	-.915

Tablo 3.3 Eğitim Kalitesi Ölçeği Verilerine İlişkin Çarpıklık ve Basıklık (Skewness and Kurtosis) Tablosu.

Alt Boyutlar		Eğitim Kalitesi Ölçeğine İlişkin İfadeler	\bar{x}	S.s	Skewness	Kurtosis
Eğitim Kalitesi Ölçeği	Fiziksel Koşullar	S-1	1.770	.7377	.801	.919
		S-2	2.280	1.3003	.567	-.965
		S-3	2.767	1.3191	.185	-1.169
		S-4	2.619	1.2996	.375	-1.028
		S-5	2.298	1.2927	.619	-.761
		S-6	2.463	1.2313	.532	-.723
	Öğretim Elemanları	S-7	3.460	1.1977	-.613	-.495
		S-8	3.752	1.0999	-.859	.206
		S-9	3.413	1.2009	-.420	-.625
		S-10	3.727	1.0678	-.771	.137
		S-11	3.777	1.0211	-.745	.185
		S-12	3.767	.9526	-.720	.431
		S-13	3.657	1.0419	-.663	.034
		S-14	3.641	.9840	-.691	.314
		S-15	3.772	1.0157	-.624	.085
		S-16	3.630	1.1025	-.754	-.014
		S-17	3.621	1.0467	-.442	-.341
	Öğretim Metotları	S-18	3.508	1.1383	-.523	-.374
		S-19	3.594	1.0077	-.544	-.052
		S-20	3.589	1.0542	-.609	-.131
		S-21	3.488	1.0098	-.231	-.197
		S-22	3.562	.9921	-.389	-.042
		S-23	3.885	.9431	-.971	.976
		S-24	4.316	.6723	-.878	1.204

3.7. İstatistiksel Analizler

Eğitim Kalitesi ve Kariyer Planlaması ölçekleri aracılığıyla toplanan veriler istatistiksel paket programı SPSS.22 programı aracılığıyla analiz edilip sonuçlar yorumlanmıştır. Ölçeklerin güvenilirlik analizleri Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı hesaplanarak yapılmıştır. Demografik bilgiler ve diğer grup sorulara ait fikir edinilmesini sağlamak amacıyla aritmetik ortalama, standart sapma, frekans ve yüzde dağılımları içeren tanımlayıcı istatistikler sunulmuştur. Öğrencilerin eğitim kalitesi ve kariyer planlaması boyutları arasındaki ilişkiyi tespit etmek amacıyla korelasyon (Pearson) testi uygulanmıştır. Eğitim kalitesi algıları ve kariyer planlaması alt boyutlarının bazı demografik değişkenlerle ilişkisini tespit etmek amacıyla ilk etapta çarpıklık ve basıklık (Skewness and Kurtosis) testlerine bakılmış olup test sonucuna göre Bağımsız Örneklem T (Independent Sample T) ve Tek Yönlü Varyans Analizi (One Way Anova) testleri uygulanmıştır. Değişkenler arasında farklılık bulunması durumunda ise bu farklılığın hangi grup veya gruplardan kaynaklandığını belirleyebilmek üzere ise Post-Hoc testlerinden homojenlik sonuçlarına göre Tukey HSD ve Tamhane testleri kullanılmıştır. Ayrıca değişkenler arasındaki ilişkileri bütüncül biçimde sınamak için regresyon analizinden faydalanılmıştır. Sonuçlar %95 güven aralığında, anlamlılık $p < 0.05$ düzeyinde değerlendirilmiştir.

4. BULGULAR

Tablo 4.1. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Fakültesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Kariyer Planlaması ve Eğitim Kalitesi Alt Boyutlarının Cinsiyet Değişkenine Göre Karşılaştırılması.

	Alt Boyutlar	Cinsiyet	n	\bar{x}	s.s	t	p
Kariyer Planlama Alt Boyutları	Kariyer Farkındalığı	Kadın	153	4.15	.538	.444	.657
		Erkek	290	4.18	.529		
	Mesleki Farkındalık	Kadın	153	4.27	.653	1.493	.136
		Erkek	290	4.18	.603		
	Kariyere Yönelik İnanç	Kadın	153	4.20	.643	.372	.710
		Erkek	290	4.18	.613		
Seçimin Doğruluğu	Kadın	153	3.79	.738	.676	.500	
	Erkek	290	3.84	.756			
Eğitimin Yeterliliği	Kadın	153	3.11	.991	1.835	.067	
	Erkek	290	3.28	.890			
Eğitim Kalitesi Alt Boyutları	Fiziksel Koşullar	Kadın	153	2.22	.770	2.610	.009**
		Erkek	290	2.44	.930		
	Öğretim Elemanları	Kadın	153	3.74	.724	1.876	.061
Erkek		290	3.60	.777			
Öğretim Metotları	Kadın	153	3.77	.576	1.767	.078	
	Erkek	290	3.66	.679			
Kariyer Planlaması Genel Toplam	Kadın	153	4.00	.503	-.373	.709	
	Erkek	290	4.02	.465			
Eğitim Kalitesi Genel Toplam	Kadın	153	3.37	.562	.723	.470	
	Erkek	290	3.33	.644			
Toplam			443				

p<0.01**

Tablo 4.1. incelendiğinde araştırmaya katılanların cinsiyet değişkenine göre eğitim kalitesi alt boyutlarından yalnızca fiziksel koşullar puanlarında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunurken, eğitim kalitesi alt boyutlarından öğretim elemanları ve öğretim metotlarında, kariyer planlama alt boyutlarında ve toplam puan ortalamalarında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmemiştir.

Tablo 4.2. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Fakültesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Sınıf Değişkenine Göre Karşılaştırılması.

	Alt Boyutlar	Sınıf	n	\bar{x}	s.s	sd	f	p	Tamhane
Kariyer Planlaması Ölçeği Alt Boyutları	Kariyer Farkındalığı	1.Sınıf ^a	77	4.28	.531	3	4.143	.007**	a-c d-c
		2.Sınıf ^b	38	4.11	.574				
		3.Sınıf ^c	123	4.04	.421				
		4.Sınıf ^d	205	4.21	.570				
	Mesleki Farkındalık	1.Sınıf ^a	77	4.19	.586	3	.545	.651	
		2.Sınıf ^b	38	4.13	.672				
		3.Sınıf ^c	123	4.26	.514				
		4.Sınıf ^d	205	4.20	.682				
	Kariyere Yönelik İnanç	1.Sınıf ^a	77	4.34	.682	3	2.389	.068	
		2.Sınıf ^b	38	4.13	.583				
		3.Sınıf ^c	123	4.10	.531				
		4.Sınıf ^d	205	4.19	.651				
Seçimin Doğruluğu	1.Sınıf ^a	77	4.08	.697	3	6.489	.000***	a-b b-c d-c	
	2.Sınıf ^b	38	3.65	.772					
	3.Sınıf ^c	123	3.64	.630					
	4.Sınıf ^d	205	3.86	.799					
Eğitimin Yeterliliği	1.Sınıf ^a	77	3.45	.832	3	3.582	.014*	a-b	
	2.Sınıf ^b	38	2.85	.892					
	3.Sınıf ^c	123	3.19	.860					
	4.Sınıf ^d	205	3.23	.989					
Eğitim Kalitesi Ölçeği Alt Boyutları	Fiziksel Koşullar	1.Sınıf ^a	77	2.68	.863	3	10.13	.000***	a-b a-c d-c
		2.Sınıf ^b	38	2.10	.985				
		3.Sınıf ^c	123	2.08	.697				
		4.Sınıf ^d	205	2.46	.915				
	Öğretim Elemanları	1.Sınıf ^a	77	3.65	.836	3	1.817	.143	
		2.Sınıf ^b	38	3.38	.870				
		3.Sınıf ^c	123	3.67	.678				
		4.Sınıf ^d	205	3.69	.753				
Öğretim Metotları	1.Sınıf ^a	77	3.73	.701	3	.444	.722		
	2.Sınıf ^b	38	3.59	.556					
	3.Sınıf ^c	123	3.71	.537					
	4.Sınıf ^d	205	3.71	.701					
Kariyer Planlaması Genel Toplam	1.Sınıf ^a	77	4.14	.479	3	4.058	.007**	a-c	
	2.Sınıf ^b	38	3.90	.499					
	3.Sınıf ^c	123	3.93	.393					
	4.Sınıf ^d	205	4.03	.509					
Eğitim Kalitesi Genel Toplam	1.Sınıf ^a	77	3.43	.655	3	2.978	.031*	a-b	
	2.Sınıf ^b	38	3.12	.682					
	3.Sınıf ^c	123	3.28	.509					
	4.Sınıf ^d	205	3.39	.639					
Toplam			443						

p<0.05*, p<0.01, p<0.001*****

Tablo 4.2. incelendiğinde araştırmaya katılanların sınıf değişkenine göre kariyer planlaması alt boyutlarından kariyer farkındalığı, seçimin doğruluğu ve eğitim yeterliliği alt boyutları ile kariyer planlaması genel puan ortalamalarında, eğitim kalitesi alt boyutlarından yalnızca fiziksel koşullar alt boyutunda ve eğitim kalitesi genel puan

ortalamalarında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunurken, kariyer planlaması alt boyutlarından mesleki farkındalık ve kariyere yönelik inanç ile eğitim kalitesi alt boyutlarından öğretim elemanları ve öğretim metotları alt boyutlarında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. Farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek amacıyla yapılan Post Hoc testi sonuçlarına bakıldığında, istatistiksel olarak anlamlı farklılığın kariyer farkındalığı alt boyutunda 1. Sınıfta ve 3. Sınıfta öğrenim gören öğrenciler, 4. Sınıfta ve 3. Sınıfta öğrenim gören öğrenciler arasında olduğu, seçimin doğruluğu alt boyutunda 1. Sınıfta ve 2. Sınıfta öğrenim gören öğrenciler, 2. Sınıfta ve 3. Sınıflarda öğrenim gören öğrenciler ile 4. Sınıfta ve 3. Sınıfta öğrenim gören öğrenciler arasında olduğu, eğitimin yeterliliği alt boyutunda 1. Sınıfta ve 2. Sınıfta öğrenim gören öğrenciler arasında olduğu, fiziksel koşullar alt boyutunda 1. Sınıfta ve 2. Sınıfta öğrenim gören öğrenciler, 1. Sınıfta ve 3. Sınıfta öğrenim gören öğrenciler, 4. Sınıfta ve 3. Sınıfta öğrenim gören öğrenciler arasında olduğu, kariyer planlaması genel puanlarına bakıldığında 1. Sınıfta ve 3. Sınıfta öğrenim gören öğrenciler, eğitim kalitesi genel puanlarına bakıldığında 1. Sınıfta ve 2. Sınıfta öğrenim gören öğrenciler arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılığın olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.3. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Fakültesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Okuduğunuz Bölümü Tercih Ederken İş İmkânına Baktınız mı Değişkenine Göre Karşılaştırılması.

Alt Boyutlar	Okuduğunuz bölümü tercih ederken iş imkânına baktınız mı?	n	\bar{x}	s.s	t	p	
Kariyer Planlama Alt Boyutları	Kariyer Farkındalığı	Evet	374	4.21	.498	2.920	.005**
		Hayır	69	3.96	.652		
	Mesleki Farkındalık	Evet	374	4.27	.570	3.750	.000***
		Hayır	69	3.90	.780		
	Kariyere Yönelik İnanç	Evet	374	4.23	.583	3.366	.001**
		Hayır	69	3.91	.755		
Seçimin Doğruluğu	Evet	374	3.88	.734	3.968	.000***	
	Hayır	69	3.50	.755			
Eğitimin Yeterliliği	Evet	374	3.27	.943	2.402	.017*	
	Hayır	69	2.98	.807			
Eğitim Kalitesi Alt Boyutları	Fiziksel Koşullar	Evet	374	2.36	.886	.186	.852
		Hayır	69	2.34	.877		
	Öğretim Elemanları	Evet	374	3.71	.747	3.777	.000***
		Hayır	69	3.34	.766		
	Öğretim Metotları	Evet	374	3.74	.640	2.827	.005**
		Hayır	69	3.50	.648		
Kariyer Planlaması Genel Toplam	Evet	374	4.06	.447	4.258	.000***	
	Hayır	69	3.75	.558			
Eğitim Kalitesi Genel Toplam	Evet	374	3.38	.607	3.057	.002**	
	Hayır	69	3.14	.635			
Toplam		443					

p<0.05*, p<0.01, p<0.001*****

Tablo 4.3. incelendiğinde araştırmaya katılanların okuduğunuz bölümü tercih ederken iş imkanlarına baktınız mı sorusuna verdikleri cevaplara göre kariyer planlaması ölçeği alt boyutlarının tamamında ve kariyer planlaması genel puan ortalamalarında, eğitim kalitesi alt boyutlarından öğretim elemanları ve öğretim metotları alt boyutlarında ve eğitim kalitesi genel puan ortalamasında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunurken, eğitim kalitesi alt boyutlarından yalnızca fiziksel koşullar alt boyutunda gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmemiştir.

Tablo 4.4. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Fakültesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Mezuniyet Sonrası Alanınız İle İlgili Bir İşte mi Çalışacaksınız Değişkenine Göre Karşılaştırılması.

Alt Boyutlar	Mezuniyet sonrası alanınız ile ilgili bir işte mi çalışacaksınız?	n	\bar{x}	s.s	t	p
Kariyer Planlama Alt Boyutları	Kariyer Farkındalığı	Evet Hayır	368 75	4.19 4.07	.505 .642	1.468 .145
	Mesleki Farkındalık	Evet Hayır	368 75	4.26 3.98	.579 .759	2.993 .004**
	Kariyere Yönelik İnanç	Evet Hayır	368 75	4.21 4.05	.589 .757	1.805 .074
	Seçimin Doğruluğu	Evet Hayır	368 75	3.87 3.60	.691 .961	2.332 .022*
	Eğitimin Yeterliliği	Evet Hayır	368 75	3.28 2.97	.918 .944	2.607 .009**
	Fiziksel Koşullar	Evet Hayır	368 75	2.34 2.45	.884 .881	-.986 .325
	Öğretim Elemanları	Evet Hayır	368 75	3.68 3.53	.707 .981	1.227 .223
	Öğretim Metotları	Evet Hayır	368 75	3.69 3.77	.629 .725	-1.074 .283
	Kariyer Planlaması Genel Toplam	Evet Hayır	368 75	4.04 3.85	.447 .586	2.762 .007**
	Eğitim Kalitesi Genel Toplam	Evet Hayır	368 75	3.35 3.33	.582 .768	.147 .884
Toplam		443				

p<0.05*, p<0.01**

Tablo 4.4. incelendiğinde araştırmaya katılanların mezuniyet sonrası alanınız ile ilgili bir işte mi çalışacaksınız sorusuna verdikleri cevaplara göre kariyer planlaması alt boyutlarından mesleki farkındalık, seçimin doğruluğu ve eğitimin yeterliliği ile kariyer planlaması genel puan ortalamalarında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunurken, eğitim kalitesi alt boyutlarında ve eğitim kalitesi genel puan ortalamasında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmemiştir.

Tablo 4.5. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Fakültesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Öğrenim Gördüğünüz Bölüme Gelmeden Önce Bölüm Hakkında Araştırma Yaptınız mı Değişkenine Göre Karşılaştırılması.

Alt Boyutlar		Öğrenim gördüğünüz bölüme gelmeden önce bölüm hakkında araştırma yaptınız mı?	n	\bar{x}	s.s	t	p
Kariyer Planlama Alt Boyutları	Kariyer Farkındalığı	Evet	365	4.20	.514	2.502	.013*
		Hayır	78	4.03	.592		
	Mesleki Farkındalık	Evet	365	4.23	.589	1.364	.176
		Hayır	78	4.11	.751		
	Kariyere Yönelik İnanç	Evet	365	4.21	.605	1.855	.064
		Hayır	78	4.07	.691		
	Seçimin Doğruluğu	Evet	365	3.86	.730	2.585	.010*
		Hayır	78	3.62	.811		
	Eğitimin Yeterliliği	Evet	365	3.31	.878	3.779	.000***
		Hayır	78	2.83	1.05		
Eğitim Kalitesi Alt Boyutları	Fiziksel Koşullar	Evet	365	2.39	.891	1.302	.194
		Hayır	78	2.24	.842		
	Öğretim Elemanları	Evet	365	3.71	.742	3.311	.001**
		Hayır	78	3.39	.802		
Öğretim Metotları	Evet	365	3.72	.648	1.556	.120	
	Hayır	78	3.60	.633			
Kariyer Planlaması Genel Toplam		Evet	365	4.05	.461	3.482	.001**
		Hayır	78	3.84	.525		
Eğitim Kalitesi Genel Toplam		Evet	365	3.38	.610	2.814	.005**
		Hayır	78	3.17	.623		
Toplam			443				

p<0.05*, p<0.01, p<0.001*****

Tablo 4.5. incelendiğinde araştırmaya katılanların öğrenim gördüğünüz bölüme gelmeden önce bölüm hakkında araştırma yaptınız mı sorusuna verdikleri cevaplara göre kariyer planlaması alt boyutlarından kariyer farkındalığı, seçimin doğruluğu, eğitimin yeterliliği ve kariyer planlaması genel puanlarında, eğitim kalitesi alt boyutlarından öğretim elemanları ve eğitim kalitesi genel toplam puanlarında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunurken, kariyer planlaması alt boyutlarından mesleki farkındalık, kariyere yönelik inanç ve eğitim kalitesi alt boyutlarından fiziksel koşullar ve öğretim metotları toplam puan ortalamalarında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmemiştir.

Tablo 4.6. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Fakültesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Tekrardan Tercih Hakkınız Olsaydı Bu Üniversitede Öğrenim Görmek İster miydiniz Değişkenine Göre Karşılaştırılması.

Alt Boyutlar		Tekrardan tercih hakkınız olsaydı bu üniversitede öğrenim görmek ister miydiniz?	n	\bar{x}	s.s	t	p
Kariyer Planlama Alt Boyutları	Kariyer Farkındalığı	Evet	138	4.22	.512	1.417	.157
		Hayır	305	4.14	.539		
	Mesleki Farkındalık	Evet	138	4.22	.564	.203	.839
		Hayır	305	4.20	.646		
	Kariyere Yönelik İnanç	Evet	138	4.13	.635	-1.209	.227
		Hayır	305	4.21	.617		
	Seçimin Doğruluğu	Evet	138	4.02	.711	3.746	.000***
		Hayır	305	3.73	.751		
	Eğitimin Yeterliliği	Evet	138	3.61	.825	6.145	.000***
		Hayır	305	3.05	.920		
Eğitim Kalitesi Alt Boyutları	Fiziksel Koşullar	Evet	138	2.71	.949	5.521	.000***
		Hayır	305	2.20	.804		
	Öğretim Elemanları	Evet	138	3.75	.766	1.930	.054
		Hayır	305	3.60	.755		
	Öğretim Metotları	Evet	138	3.79	.681	1.911	.057
	Hayır	305	3.66	.627			
Kariyer Planlaması Genel Toplam		Evet	138	4.10	.470	2.654	.008**
		Hayır	305	3.97	.477		
Eğitim Kalitesi Genel Toplam		Evet	138	3.50	.643	3.753	.000***
		Hayır	305	3.27	.591		
Toplam			443				

p<0.05*, p<0.01, p<0.001*****

Tablo 4.6. incelendiğinde araştırmaya katılanların tekrardan tercih hakkınız olsaydı bu üniversitede öğrenim görmek ister miydiniz sorusuna verdikleri cevaplara göre kariyer planlaması alt boyutlarından seçimin doğruluğu ve eğitimim yeterliliği ile kariyer planlaması genel puanlarında, eğitim kalitesi alt boyutlarında fiziksel koşullar alt boyutu ile eğitim kalitesi genel puanlarında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunurken, kariyer planlaması alt boyutlarından kariyer farkındalığı, mesleki farkındalık ve kariyere yönelik inanç toplam puan ortalamalarında, eğitim kalitesi alt boyutlarından ise öğretim elemanları ve öğretim metotları alt boyutlarında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmemiştir.

Tablo 4.7. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Fakültesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Tekrardan Tercih Hakkınız Olsaydı Bu Bölümde Öğrenim Görmek İster miydiniz Değişkenine Göre Karşılaştırılması.

Alt Boyutlar	Tekrardan tercih hakkınız olsaydı bu bölümde öğrenim görmek ister miydiniz?	n	\bar{x}	s.s	t	p	
Kariyer Planlama Alt Boyutları	Kariyer Farkındalığı	Evet Hayır	286 157	4.24 4.05	.533 .509	3.699	.000***
	Mesleki Farkındalık	Evet Hayır	286 157	4.24 4.15	.603 .651	1.372	.171
	Kariyere Yönelik İnanç	Evet Hayır	286 157	4.22 4.12	.609 .645	1.625	.105
	Seçimin Doğruluğu	Evet Hayır	286 157	3.98 3.53	.716 .723	6.316	.000***
	Eğitimin Yeterliliği	Evet Hayır	286 157	3.30 3.09	.956 .862	2.429	.016*
	Fiziksel Koşullar	Evet Hayır	138 305	2.49 2.13	.914 .778	4.269	.000***
	Öğretim Elemanları	Evet Hayır	286 157	3.68 3.60	.756 .771	1.115	.265
	Öğretim Metotları	Evet Hayır	286 157	3.71 3.68	.648 .646	.521	.602
Kariyer Planlaması Genel Toplam	Evet	286	4.08	.478	4.147	.000***	
	Hayır	157	3.88	.454			
Eğitim Kalitesi Genel Toplam	Evet	286	3.39	.622	2.234	.026*	
	Hayır	157	3.26	.599			
Toplam		443					

$p < 0.05^*$, $p < 0.001^{***}$

Tablo 4.7. incelendiğinde araştırmaya katılanların tekrardan tercih hakkınız olsa bu bölümde öğrenim görmek ister miydiniz sorusuna verdikleri cevaplara göre kariyer planlaması alt boyutlarından kariyer farkındalığı, seçimin doğruluğu ve eğitimim yeterliliği ve kariyer planlaması genel puanları, eğitim kalitesi alt boyutlarından fiziksel koşullar, eğitim kalitesi genel puanlarında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunurken, kariyer planlaması alt boyutlarından mesleki farkındalık ve kariyere yönelik inanç ile eğitim kalitesi alt boyutlarından öğretim elemanları ve öğretim metotları toplam puan ortalamalarında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmemiştir.

Tablo 4.8. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Fakültesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Alanınız ile İlgili Gelişiminize Katkı Sağlayacak Etkinliklere (Panel, Sempozyum, Seminer vb.) Katılıyor musunuz Değişkenine Göre Karşılaştırılması.

Alt Boyutlar		Alanınız ile ilgili gelişiminize katkı sağlayacak etkinliklere (panel, sempozyum, seminer vb.) katılıyor musunuz?	n	\bar{x}	s.s	t	p
Kariyer Planlama Alt Boyutları	Kariyer Farkındalığı	Evet	285	4.21	.482	1.891	.060
		Hayır	158	4.10	.606		
	Mesleki Farkındalık	Evet	285	4.30	.585	4.192	.000***
		Hayır	158	4.04	.650		
	Kariyere Yönelik İnanç	Evet	285	4.24	.591	2.575	.011*
		Hayır	158	4.08	.665		
	Seçimin Doğruluğu	Evet	285	3.90	.662	2.743	.007**
		Hayır	158	3.68	.871		
	Eğitimin Yeterliliği	Evet	285	3.31	.906	2.488	.013*
		Hayır	158	3.08	.953		
Eğitim Kalitesi Alt Boyutları	Fiziksel Koşullar	Evet	285	2.32	.855	-1.309	.191
		Hayır	158	2.43	.931		
	Öğretim Elemanları	Evet	285	3.70	.740	1.807	.071
		Hayır	158	3.56	.793		
Öğretim Metotları	Evet	285	3.70	.659	-.225	.822	
	Hayır	158	3.71	.625			
Kariyer Planlaması Genel Toplam		Evet	285	4.07	.430	3.481	.001**
		Hayır	158	3.90	.538		
Eğitim Kalitesi Genel Toplam		Evet	285	3.35	.597	.482	.630
		Hayır	158	3.32	.652		
Toplam			443				

p<0.05*, p<0.01, p<0.001*****

Tablo 4.8. incelendiğinde araştırmaya katılanların alanınız ile ilgili gelişiminize katkı sağlayacak etkinliklere (panel, sempozyum, seminer vb.) katılıyor musunuz sorusuna verdikleri cevaplara göre kariyer planlaması alt boyutlarından mesleki farkındalık, kariyere yönelik inanç, seçimin doğruluğu, eğitimin yeterliliği ve kariyer planlaması genel puanlarında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunurken, eğitim kalitesi alt boyutlarının tamamı ile eğitim kalitesi genel puan ortalamalarında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmemiştir.

Tablo 4.9. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Fakültesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Öğrenim Gördüğünüz Kurum Alanınızla İlgili Sizi Geliştirecek Etkinlikler (Panel, Sempozyum, Seminer vb.) Düzenliyor mu Değişkenine Göre Karşılaştırılması.

Alt Boyutlar		Öğrenim gördüğünüz kurum alanınızla ilgili sizi geliştirecek etkinlikler (panel, sempozyum, seminer vb.) düzenliyor mu?	N	\bar{x}	s.s	t	p
Kariyer Planlama Alt Boyutları	Kariyer Farkındalığı	Evet	224	4.17	.489	.042	.967
		Hayır	219	4.17	.573		
	Mesleki Farkındalık	Evet	224	4.29	.519	2.621	.009**
		Hayır	219	4.13	.703		
	Kariyere Yönelik İnanç	Evet	224	4.22	.574	1.203	.230
		Hayır	219	4.15	.669		
	Seçimin Doğruluğu	Evet	224	3.89	.649	2.064	.040*
		Hayır	219	3.75	.835		
	Eğitimin Yeterliliği	Evet	224	3.55	.737	7.945	.000***
		Hayır	219	2.89	.986		
Eğitim Kalitesi Alt Boyutları	Fiziksel Koşullar	Evet	224	2.51	.898	3.745	.000***
		Hayır	219	2.20	.842		
	Öğretim Elemanları	Evet	224	3.81	.688	4.494	.000***
		Hayır	219	3.49	.799		
	Öğretim Metotları	Evet	224	3.81	.607	3.662	.000***
		Hayır	219	3.59	.668		
Kariyer Planlaması Genel Toplam		Evet	224	4.08	.428	3.217	.001**
		Hayır	219	3.94	.515		
Eğitim Kalitesi Genel Toplam		Evet	224	3.49	.571	5.052	.000***
		Hayır	219	3.20	.629		
Toplam			443				

p<0.05*, p<0.01, p<0.001*****

Tablo 4.9. incelendiğinde araştırmaya katılanların öğrenim gördüğünüz kurum alanınızla ilgili sizi geliştirecek etkinlikler (panel, sempozyum, seminer vb.) düzenliyor mu sorusuna verdikleri cevaplara göre kariyer planlaması alt boyutlarından mesleki farkındalık, seçimin doğruluğu, eğitimim yeterliliği ve kariyer planlaması genel puanları ile eğitim kalitesi alt boyutlarının tamamında ve eğitim kalitesi genel puanlarında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunurken, kariyer planlaması alt boyutlarından kariyer farkındalığı ve kariyere yönelik inanç toplam puan ortalamalarında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmemiştir.

Tablo 4.10. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Fakültesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Bölüm Değişkenine Göre Karşılaştırılması.

Alt Boyutlar		Öğretim gördüğünüz bölüm	n	\bar{x}	s.s	sd	f	p	Tamhane
Kariyer Planlaması Ölçeği Alt Boyutları	Kariyer Farkındalığı	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği ^a	66	4.17	.523				
		Antrenörlük Eğitimi ^b	196	4.26	.546	3	4.247	.006**	b>c
		Spor Yöneticiliği ^c	152	4.07	.491				
		Rekreasyon ^d	29	4.05	.572				
	Mesleki Farkındalık	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği ^a	66	4.14	.733				
		Antrenörlük Eğitimi ^b	196	4.24	.619	3	1.210	.306	
		Spor Yöneticiliği ^c	152	4.23	.572				
		Rekreasyon ^d	29	4.05	.602				
	Kariyere Yönelik İnanç	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği ^a	66	4.11	.652				
		Antrenörlük Eğitimi ^b	196	4.23	.616	3	1.055	.368	
		Spor Yöneticiliği ^c	152	4.18	.584				
		Rekreasyon ^d	29	4.06	.783				
Seçimin Doğruluğu	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği ^a	66	3.95	.749					
	Antrenörlük Eğitimi ^b	196	3.89	.821	3	2.937	.033*		
	Spor Yöneticiliği ^c	152	3.69	.626					
	Rekreasyon ^d	29	3.78	.757					
Eğitimin Yeterliliği	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği ^a	66	3.16	1.00					
	Antrenörlük Eğitimi ^b	196	3.23	1.01	3	.332	.802		
	Spor Yöneticiliği ^c	152	3.23	.772					
	Rekreasyon ^d	29	3.36	.927					
Eğitim Kalitesi Ölçeği Alt Boyutları	Fiziksel Koşullar	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği ^a	66	2.61	.837				a-b
		Antrenörlük Eğitimi ^b	196	2.27	.887	3	8.140	.000***	d-b
		Spor Yöneticiliği ^c	152	2.26	.831				a-c
		Rekreasyon ^d	29	2.97	.920				d-c
	Öğretim Elemanları	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği ^a	66	3.64	.752				
		Antrenörlük Eğitimi ^b	196	3.58	.827	3	1.157	.326	
		Spor Yöneticiliği ^c	152	3.73	.654				
		Rekreasyon ^d	29	3.74	.834				
	Öğretim Metotları	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği ^a	66	3.79	.596				
		Antrenörlük Eğitimi ^b	196	3.62	.702	3	3.550	.015*	d-b
		Spor Yöneticiliği ^c	152	3.72	.567				
		Rekreasyon ^d	29	3.99	.669				
Kariyer Planlaması Genel Toplam	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği ^a	66	3.99	.528					
	Antrenörlük Eğitimi ^b	196	4.07	.497	3	1.933	.124		
	Spor Yöneticiliği ^c	152	3.96	.413					
	Rekreasyon ^d	29	3.93	.527					
Eğitim Kalitesi Genel Toplam	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği ^a	66	3.42	.615					
	Antrenörlük Eğitimi ^b	196	3.26	.657	3	3.514	.015*		
	Spor Yöneticiliği ^c	152	3.36	.538					
	Rekreasyon ^d	29	3.62	.651					
Toplam			443						

p<0.05*, p<0.01**, p<0.001***

Tablo 4.10. incelendiğinde araştırmaya katılanların öğretim gördüğünüz bölüm değişkenine göre kariyer planlaması alt boyutlarından kariyer farkındalığı ve seçimin doğruluğu ile eğitim kalitesi alt boyutlarından fiziksel koşullar, öğretim metotları ve eğitim kalitesi genel puanlarında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunurken, kariyer planlaması alt boyutlarından mesleki farkındalık ve kariyere yönelik inanç ve kariyer planlaması genel puanı ile eğitim kalitesi alt boyutlarından öğretim elemanları puanları ortalamalarında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmemiştir.

Farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek amacıyla yapılan Post Hoc testi sonuçlarına bakıldığında, istatistiksel olarak anlamlı farklılığın kariyer farkındalığı alt boyutunda antrenörlük Eğitimi bölümü ve spor yöneticiliği bölümleri arasında, fiziksel koşullar alt boyutuna bakıldığında Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümü ile Antrenörlük Eğitimi bölümü arasında, rekreasyon bölümü ile Antrenörlük Eğitimi bölümü arasında, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümü ile Spor Yöneticiliği bölümü arasında, rekreasyon bölümü ile spor yöneticiliği bölümü arasında olduğu öğretim metotları alt boyutlarında, rekreasyon bölümü ile Antrenörlük Eğitimi bölümü arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılığın olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.11. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Kariyer Planlaması ile Eğitim Kalitesi Düzeyleri Arasındaki Korelasyon Analizi.

Alt Boyutlar		Kariyer Planlaması Alt Boyutları					Eğitim Kalitesi Alt Boyutları			
		KF	MF	KYİ	SD	EY	KPGP	FK	ÖE	ÖM
Kariyer Planlaması Alt Boyutları	KF	r	1							
		n	443							
	MF	r	.638	1						
		p	.000							
		n	443	443						
	KYİ	r	.629	.511	1					
		p	.000	.000						
		n	443	443	443					
	SD	r	.588	.411	.331	1				
		p	.000	.000	.000					
	n	443	443	443	443					
EY	r	.227	.189	.120	.417	1				
	p	.000	.000	.011	.000					
	n	443	443	443	443	443				
KPGP	r	.899	.751	.714	.733	.507	1			
	p	.000	.000	.000	.000	.000				
	n	443	443	443	443	443	443			
Eğitim Kalitesi Alt Boyutları	FK	r	.051	-.038	.029	.182	.338	.143	1	
		p	.280	.425	.543	.000	.000	.003		
		n	443	443	443	443	443	443	443	
	ÖE	r	.279	.279	.272	.250	.204	.349	.340	1
		p	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	
		n	443	443	443	443	443	443	443	443
ÖM	r	.264	.243	.277	.214	.174	.320	.367	.695	1
	p	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	
	n	443	443	443	443	443	443	443	443	443
EKGP	r	.257	.218	.249	.272	.290	.346	.663	.900	.830
	p	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
	n	443	443	443	443	443	443	443	443	443

p<0.001***

Tablo 4.11. incelendiğinde eğitim kalitesi alt boyutlarından fiziksel koşullar boyutu ile kariyer planlaması alt boyutlarından kariyer farkındalığı ($r=.051$), mesleki farkındalık ($r=-.038$) ve kariyere yönelik inanç ($r=.029$) boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki bulunmazken ($p>0.05$), seçimin doğruluğu ($r=.182$) ve eğitimin yeterliliği ($r=.338$) boyutları ile kariyer planlaması genel puan ortalaması ($r=.143$) arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki tespit edilmiştir ($p<0.001$).

Tablo 4.11. incelendiğinde eğitim kalitesi alt boyutlarından öğretim elemanı boyutu ile kariyer planlaması alt boyutlarından kariyer farkındalığı ($r=.279$), mesleki farkındalık ($r=.279$), kariyere yönelik inanç ($r=.272$), seçimin doğruluğu ($r=.250$), eğitimin yeterliliği ($r=.204$) boyutları ile kariyer planlaması genel puan ortalaması ($r=.349$) arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki tespit edilmiştir ($p<0.001$).

Tablo 4.11. incelendiğinde eğitim kalitesi alt boyutlarından öğretim metotları boyutu ile kariyer planlaması alt boyutlarından kariyer farkındalığı ($r=.264$), mesleki farkındalık

($r=.243$), kariyere yönelik inanç ($r=.277$), seçimin doğruluğu ($r=.214$), eğitimin yeterliliği ($r=.174$) boyutları ile kariyer planlaması genel puan ortalaması ($r=.320$) arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki tespit edilmiştir ($p<0.001$).

Tablo 4.11. incelendiğinde eğitim kalitesi genel puan ortalaması ile kariyer planlaması alt boyutlarından kariyer farkındalığı ($r=.257$), mesleki farkındalık ($r=.218$), kariyere yönelik inanç ($r=.249$), seçimin doğruluğu ($r=.272$), eğitimin yeterliliği ($r=.290$) boyutları ile kariyer planlaması genel puan ortalaması ($r=.346$) arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki tespit edilmiştir ($p<0.001$).

Tablo 4.12. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Kariyer Planlaması ile Eğitim Kalitesi Düzeyleri Arasındaki Regresyon Analizi.

		Değişkenler	Beta (β)	S. Hata	<i>t</i>	<i>F</i>	<i>p</i>	R^2
Bağımsız Değişken	Eğitim Kalitesi							
Bağımlı Değişken	Kariyer Planlaması	EK»KP	.346	.035	7.753	60.115	.000***	.11
$p<0.001$***								

Tablo 4.12. incelendiğinde öğrencilerin eğitim kalitesi ile kariyer planlaması düzeylerinin birbirlerine etkisini tespit etmek için yapılan regresyon analizi sonuçlarına bakıldığında, öğrencilerin algıladıkları eğitim kalitesinin kariyer planlamasını düşük ancak olumlu düzeyde etkilediği ($R^2=.11$) tespit edilmiştir ($p<0.001$).

5. TARTIŞMA

Araştırmanın bu bölümünde çalışma ile ilgili bulgular değerlendirilecek ve daha önce yapılmış olan çalışmalar var ise o çalışmalar ile arasında benzerlik olup olmadığı ortaya konulacaktır.

Bu çalışma 2024 yılında Bingöl Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin algıladıkları eğitim kalitesinin, öğrencilerin kariyer planlaması üzerine etkisinin farklı değişkenlere göre incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Araştırmamız bulgularına göre tablo 4.1'de çalışmaya katılan öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre dağılımı incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre eğitim kalitesi alt boyutlarından yalnızca fiziksel koşullar puanlarında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur. Bu farklılığın erkek öğrenciler lehine olduğu görülmektedir. İlgili alanyazın incelendiğinde Paktaş (2015) yapmış olduğu çalışmada öğrencilerin algıladıkları eğitim kalitesi ile cinsiyet arasında tüm alt boyutlarda istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Bu çalışmanın fiziksel koşullar alt boyutuna ait sonuçlar hariç diğer alt boyutların bulguları ile araştırmamızın bulguları benzerlik göstermektedir. Bunun nedeni araştırmaların yapıldığı üniversitelerin; fiziksel koşullarının, bulunduğu coğrafyanın, üniversite imkanlarının farklılığı olarak yorumlanabilir. Kariyer planlaması sonuçlarına dair başka bir çalışmada ise bilgi teknolojileri ve çalışma hayatındaki değişim ve gelişmeler, kariyer seçiminin daha kapsamlı bir hal almasını sağlamıştır. Kariyer seçiminin bireyin kişiliği, ilgi duyduğu alanlar, bireyin kültürel kimliği, cinsiyet, sosyalleşme ve küreselleşme gibi birden fazla faktörden etkilendiği bilinmektedir (Lefevre 2010). Nitekim bizim çalışmamızda bu sonuçları destekler niteliğindedir.

Tablo 4.2. incelendiğinde araştırmaya katılanların sınıf değişkenine göre karşılaştırılmasında kariyer planlaması alt boyutlarından kariyer farkındalığı, seçimin doğruluğu ve eğitim yeterliliği ile eğitim kalitesi alt boyutlarından fiziksel koşullar ve eğitim kalitesi genel puan ortalamalarında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu görülmektedir.

Literatür incelendiğinde Yıldız (2005)'in benzer bir çalışmasında, beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencileri eğitim öğretim sürecinde öğretim elemanlarının etkinliğinin ne kadar önemli olduğunu belirtmişlerdir. İdari destek ve liderlik kalitesi hem öğrenciler hem de öğretmenler için okul süreçlerinde önemli bir unsurdur. İyi yönetilen okul ve sınıflar eğitim kalitesini artırmaktadır. Öğretmenler eğitim programlarını destekleyen idarecilere ihtiyaç duymaktadırlar (Reeves ve Bednar 2000).

Erdoğan vd. (2005)'nin yapmış olduğu çalışmada, öğrencilerin, öğrenim gördükleri fakültenin öğrencilere sunmuş olduğu hizmetlerden temizlik, sosyal ve kültürel etkinliklerin yeterli seviyede olduğunu, sosyal aktivite alanlarının, kantin, kafeterya hizmetlerinin, internet hizmetlerinin, bahçedeki yeşil alan bölümü, kütüphane hizmetleri gibi destek hizmetlerinin yeterli seviyede olmadığı sonuçlarını bulmuştur. Yıldız (2008)'in yaptığı araştırmada, yüksek kalitede birey yetiştirebilmenin yolu öğretim elemanlarının niteliklerinden geçtiğini ve bir öğretim elemanının istenilen nitelikte olması, bununla birlikte taşıdığı niteliği öğretim etkinliklerine yansıtması eğitimin kalitesini yükselttiği sonucuna ulaşmıştır. Yine Oldfield ve Baron (2000) yaptıkları araştırmada, hizmet sunumu açısından öğrencilerin genellikle organizasyon hiyerarşisi ile ilgilenmediğini; akademik ya da idari tüm personelin hizmet sunumunda kurumu temsil etmek için birlikte çalışmasını beklediğini ifade etmektedirler.

Kariyer farkındalığı alt boyutunda ki farklılığın 1. sınıfta öğrenim gören öğrenciler ile 3. sınıfta öğrenim gören öğrenciler ve 4. sınıfta öğrenim gören öğrenciler ile 3. sınıfta öğrenim gören öğrenciler arasında olduğu ve 1. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin 3. sınıfta öğrenim gören öğrencilere göre kariyer farkındalığının anlamlı derecede yüksek olduğu, 4. Sınıfta öğrenim gören öğrencilerin ise 3. sınıfta öğrenim gören öğrencilere göre kariyer farkındalığının anlamlı derecede yüksek olduğu görülmektedir.

İlgili alanyazın incelendiğinde, Öztürk (2020) hazırlamış olduğu kariyer gelişim programının üniversite öğrencilerinin kariyer farkındalığı, kariyer stresi ve karar verme yetkinliğine etkisini incelemek üzere doktora tez çalışması yürütmüştür. 14 üniversite öğrencisinden oluşan deney grubuyla 8 oturum yapılmış ve kontrol grubuna hiçbir müdahale yapılmamıştır. Yapılan testler sonucunda, deney ve kontrol gruplarının kariyer farkındalık düzeyleri ve kariyer karar verme yetkinlikleri arasında anlamlı farklılık bulunmuştur. Sarı (2014) tarafından üniversite öğrencilerinin kariyer araştırma öz

yeterliliklerini geliştirmek amacıyla yapılan araştırma sonucunda, uygulanan m¼dahalenin katılımcıların kariyer araştırma ¼z yeterliliklerini olumlu y¼nde geliştirdiğine ulaşılmıştır.

Yapılan bu araştırmaların sonuçları araştırmamız sonuçlarıyla benzerlik g¼stermektedir. Araştırmamızda bu farklılığın nedeni olarak 1. sınıfta ¼đrenim g¼ren ¼đrencilerin 3. sınıfta ¼đrenim g¼ren ¼đrencilere g¼re kariyer farkındalığının anlamlı derecede y¼ksek olmasının sebebi 1. sınıfta ¼đrenim g¼ren ¼đrencilerin ¼đrenim g¼receklei b¼l¼m¼ detaylıca araştırması, d¼rt yıl boyunca ¼đrenim g¼receklei b¼l¼mden mezun olduktan sonra kendi alanları ile ilgili meslek gruplarında çalışma yapmak için bir başlangıç olarak g¼rmeleri, mezun olduktan sonraki iş imk¼nlarını araştırıp bu araştırmaların sonucuna g¼re b¼l¼mde ¼đrenim g¼rmeye karar vermiş olmalarından dolayı olduğu s¼ylenebilir. 4. sınıfta ¼đrenim g¼ren ¼đrencilerin 3. sınıfta ¼đrenim g¼ren ¼đrencilere g¼re kariyer farkındalığının anlamlı derecede y¼ksek olmasının sebebi ise 4. sınıfta ¼đrenim g¼ren ¼đrencilerin staj uygulamasına katılması ve staj d¼neminden sonra ¼đrenim g¼rd¼đ¼ b¼l¼m ile alakalı meslek grupları ile ilgili yapacağı g¼rev ve sorumlulukların farkına varması ve işin merkezinde olması, yapacağı g¼revi deneyimlemesi, mezun olmasına kısa bir s¼re kalması ve kariyerinin başlangıcına çok az bir zaman kalması olduğu s¼ylenebilir.

Seçimin doğrulu alt boyutunda tespit edilen istatistiksel farklılığın 1. sınıfta ¼đrenim g¼ren ¼đrenciler ile 2. sınıfta ¼đrenim g¼ren ¼đrenciler, 2. sınıfta ¼đrenim g¼ren ¼đrenciler ile 3. sınıfta ¼đrenim g¼ren ¼đrenciler, 4. sınıfta ¼đrenim g¼ren ¼đrenciler ile 3. sınıfta ¼đrenim g¼ren ¼đrenciler arasında olduğu g¼r¼lmektedir. 1. sınıfta ¼đrenim g¼ren ¼đrencilerin 2. sınıfta ¼đrenim g¼ren ¼đrencilere g¼re seçimin doğruluğu alt boyutunun anlamlı derecede y¼ksek olmasının sebebi 1. sınıfta ¼đrenim g¼ren ¼đrencilerin okula yeni başlaması ve g¼receđi eğitimin gerekliliklerini tam olarak bilmemesi, liseden ¼niversiteye yeni geçiş yaptığı için farklı bir ortam ve o heyecanla seçimini doğru bulması olarak açıklayabiliriz. 2. sınıfta ¼đrenim g¼ren ¼đrencilerin 3. sınıfta ¼đrenim g¼ren ¼đrencilere g¼re seçimin doğruluğu alt boyutunun anlamlı derecede y¼ksek olmasının sebebi 3. sınıfta ¼đrenim g¼ren ¼đrencilerin b¼l¼m¼ 2. sınıfta ¼đrenim g¼ren ¼đrencilere g¼re daha iyi tanınmaları, eksiklikleri daha iyi g¼rmeleri ve mezuniyetlerine kısa bir s¼re kalması ile beliren işsizlik sorunu ile karşı karşıya kalma korkularının çoğalması olarak açıklayabiliriz. 4. sınıfta ¼đrenim g¼ren ¼đrencilerin 3. sınıfta ¼đrenim g¼ren ¼đrencilere g¼re seçimin doğruluğu alt boyutunun anlamlı derecede

yüksek olmasının sebebi 4. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin staj görmesi ve stajını yaparken mesleği ile tam tanışması ve bu duygunun getirdiği haklılık hissi olduğu söylenebilir.

Eğitimin yeterliliği alt boyutunda tespit edilen istatistiksel farklılığın 1. sınıfta öğrenim gören öğrenciler ile 2. sınıfta öğrenim gören öğrenciler arasında olduğu ve 1. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin 2. sınıfta öğrenim gören öğrencilere göre eğitimin yeterliliği alt boyutunun anlamlı derecede yüksek olduğu görülmüştür. Alanyazın incelendiğinde Bilgen (1994), eğitimdeki programlarının devamlı olarak geliştirilmesi, eğitimin içeriğinin bilimdeki gelişmeleri ve teknolojide var olan ilerlemeleri ve farklılıkları takip etmesi yönünden çok önemli olduğunu ifade etmektedir. Devamlı olarak iyileşen ve gelişen bir eğitim programı uygulayan BESYO'lar yaşanan çağda olması gerekenlere uyan, topluma ve şartlara adapte olabilen öğrenciler var edecektir. Ekici (2002), iyi bir eğitim programında olması gereken nitelikleri; esnek ve işlevsel olması, uygulayıcılara destekçi, amaçlara yönelik, ekonomik, uygulanabilir ve günün şartlarına uygun olması, toplumun ve bireylerin ihtiyaçlarına cevap verebilecek nitelikte olması olarak belirtmiştir.

Yapılan bu çalışmanın sonuçları ile araştırmamız sonuçları benzerlik göstermektedir. 1. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin öğrenim gördükleri bölüme yeni başlamasından dolayı alacağı eğitimin yeterlilik algısını tam olarak algılayamadıkları, 2. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin ise bölümünü daha iyi tanınması ve eksiklikleri daha iyi görmesi olarak açıklayabiliriz.

Kariyer planlaması genel toplam puanları arasındaki istatistiksel farklılığın 1. sınıfta öğrenim gören öğrenciler ile 3. sınıfta öğrenim gören öğrenciler arasında olduğu ve 1. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin 3. sınıfta öğrenim gören öğrencilere göre anlamlı derecede yüksek olduğu görülmüştür.

Alanyazın incelendiğinde Sabuncuoğlu (2000) kariyer planlaması hem bireyin kişisel ihtiyaçlarını hem de bu ihtiyaçlarını kariyer yaşam planı içerisinde nasıl karşılayabileceğini göstermektedir. Bu nedenle kariyer planlarının, bireylerin daha etkin kararlar verebilmesi ve geleceğini daha fazla güvence altına alabilmesi için esnek ve gerçekçi tercihleri içermelidir. Kariyer planlaması yapılırken bireylerin yeteneklerinin değerlendirilmesi ve ileride ihtiyaç duyulacak yeteneklerin belirlenmesi burada önemli olan noktadır. Kariyer planlaması belirlenmesi sorumluluğu, kişinin kendisinin ve

öğrenim gördüğü okuldaki öğretim elemanlarının yükümlülüğü altındadır. Kişi, hedeflerini ve yeteneklerini tanıyarak, hedeflediği kariyer aşamasında kendini geliştirme ve eğitmek zorundadır.

Yapılan bu araştırmaların sonuçları çalışmamızın sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Araştırmamızda bu farklılığın nedeni olarak 1. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin okudukları bölümü tercih ederken bölüm ile alakalı bilgiye sahip olduklarının ama okulda mezun olduktan sonra ne yapacakları hakkında yeterli bilgi birikimine sahip olmadıklarını söyleyebiliriz

Fiziksel koşullar alt boyutunda tespit edilen istatistiksel farklılığın 1.sınıfta öğrenim gören öğrenciler ile 2. sınıfta öğrenim gören öğrenciler, 1. sınıfta öğrenim gören öğrenciler ile 3. sınıfta öğrenim gören öğrenciler ve 4. sınıfta öğrenim gören öğrenciler ile 3. sınıfta öğrenim gören öğrenciler arasında anlamlı derecede yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Alanyazın incelendiğinde kalite, bir yükseköğretim kurumunda eğitim görmeye karar verecek kişilerin karar vermelerine etki eden başlıca nedenlerden biridir (Mc Burnie ve Ziguras 2007). Erden (1998)'in yapmış olduğu çalışmada, BESYO'ların içinde buldukları okul binası ve diğer tesislerin varlığı ile bunların öğretim elemanı, öğrenci ve diğer personeller tarafından ulaşılabilir bir yerde olması eğitim hizmetleri kalitesine etki eden faktörlerin en başında yer aldığı, müfredat içerisinde olan derslerin yapılabilmesi için spor tesisleri, derslikler, toplantı salonu ile laboratuvarlar, kütüphane ve konferans salonu gibi diğer birimlerin nicel ve nitel olarak yeterliliği, duşların ve tuvaletlerin olması tüm yerlerin havalandırılması, ışıklandırılması ve ısıtılması gibi faktörler eğitim-öğretimin kalitesini çok önemli ölçüde etkilediğini belirtmiştir. Yenel ve arkadaşları (2003) spor eğitimi verilen kurumlarının içeriğinde bulunan spor yöneticiliği ve antrenörlük eğitimi bölümlerinde öğrenim gören öğrencilere yönelik uyguladıkları araştırmada, spor eğitimi alan öğrencilerin öğretim görülen bölümlerin fiziki olanaklarına yönelik % 54.1'nin fiziki olanakların yetersiz olduğu, %13.6' sının ise yeterli düzeyde olmadığı sonucuna ulaşmışlardır.

Yapılan birçok araştırmada da fiziksel altyapıların üniversiteleri fazlasıyla ilgilendiren bir konu olduğunu belirtilmektedir.

Yine çeşitli çalışmalarda bulunan kanı, öğrencilerin üniversitelerle alakalı karar aldıklarında üniversitelerin yer aldığı konunun önemli olduğunu dile getirmişlerdir. (Welki ve Navratil 1987).

Yapılan bu araştırmaların sonuçları çalışmamızın sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Araştırmamızda bu farklılığın nedeni olarak 1. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin beklentilerinin daha çok olduğu, liseden mezun olan öğrencilerin üniversite algısının çok farklı beklentilerle dolu olduğundan dolayı anlamlı farklılık tespit edildiği söylenebilir. 4. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin üniversiteden artık mezun olma aşamasında oldukları ve son yıllarını daha verimli geçirme isteği olduğunu söyleyebiliriz. Eğitim kalitesi genel puanlarında tespit edilen istatistiksel farklılığın 1. sınıfta öğrenim gören öğrenciler ile 2. sınıfta öğrenim gören öğrenciler arasında olduğu ve 1. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin 2. sınıfta öğrenim gören öğrencilere göre eğitim kalitesi genel puanlarında anlamlı derecede yüksek olduğu tespit edilmiştir. 1. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin yeni üniversite hayatına başlamaları ve üniversitedeki eğitim anlayışının liseden çok farklı olduğu, 2. Sınıfta öğrenim gören öğrencilerin üniversiteyi daha iyi tanınması ve eğitimden beklentilerinin daha fazla olması olarak açıklayabiliriz.

Tablo 4.3. İncelendiğinde beden eğitimi ve spor bilimleri fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin okuduğunuz bölümü tercih ederken iş imkânına baktınız mı sorusuna verdikleri cevaplara göre karşılaştırılmasında kariyer planlaması alt boyutları ile kariyer planlaması genel toplam puanlarında ve eğitim kalitesi alt boyutlarından öğretim elemanları ve öğretim metotları ile eğitim kalitesi genel toplam puanlarında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir.

Alanyazın incelendiğinde Altan (2020) günümüz öğrencilerinin fazlaca bir kısmı teknolojiyi kullanmayı, medyayı takip etmeyi ve gördüğü konular hakkında araştırmalar yapma yönünden oldukça iyi bir seviyededirler. Bilgisayar ve telefonu yer yer olumsuz bir biçimde kullansalar da ihtiyaçları olan kaynak ve bilgilere rahatça erişebilmektedirler. Bu nedenle öğrenim göreceleri üniversite ve seçecekleri bölüm hakkında teknoloji ve medya yardımıyla kapsamlı bir şekilde araştırma yapabilme yeteneğine sahiptirler (Altan 2020). Lisede öğrenim gören öğrenciler, ileride sahip olacakları meslekler hakkında karar verme noktasında çok önemli bir evrededirler. Bu evrede gençler ileride edinecekleri meslek alanları ve meslekleri belirlemelidirler (Çoban 2005).

Yapılan bu çalışmaların bulguları ile araştırmamızın sonuçları benzerlik göstermektedir. Araştırmamızda bu farklılığın nedeni olarak öğrencilerin her aşamada kariyerlerini düşündüklerini ve geleceğe yönelik kariyer planlamasında iş imkânları ve olanaklarını göz önünde bulundurarak hareket ettiğini söyleyebiliriz. Öğrencilerin eğitim alacakları bölümü seçmeden önce araştırma yapması, kariyer farkındalığının, mesleki farkındalık düzeyinin ve kariyerine yönelik inancında artış olmasına, aldığı eğitimin ilerdeki kariyer planına etki ettiğini söyleyebiliriz. Yine çalışmamızın sonuçlarına göre öğrencilerin eğitim gördüğü bölümde öğretim metotları ve öğretim elemanlarının yeterliliklerini ne kadar çok önemseydiğini görmekteyiz. Öğrenciler eğitim gördüğü bölümde öğretim elemanlarından aldıkları eğitim neticesinde kariyerine önemli ölçüde yön vermektedir diyebiliriz. Öğretim elemanları hiç kuşku yoktur ki öğrenciler için en önemli faktördür. Öğretim elemanları öğretim metotlarını en verimli şekilde kullanarak öğrencileri geliştirebilir. Öğrencilerinde eğitim elemanlarından beklentilerinin bu yönde olduğunu ve aldığı eğitimin kalitesini öğretim elemanları ve öğretim metotlarına yüksek ölçüde bağladığını söyleyebiliriz.

Tablo 4.4. incelendiğinde beden eğitimi ve spor bilimleri fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin mezuniyet sonrası bir işte mi çalışacaksınız sorusuna verdikleri cevaplara göre karşılaştırılmasında kariyer planlaması alt boyutlarından mesleki farkındalık, seçimin doğruluğu ve eğitimin yeterliliği ile kariyer planlaması genel puan ortalamalarında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir ve bu istatistiksel farklılığın evet cevabı veren öğrenciler lehine olduğu görülmektedir. Eğitim kalitesi alt boyutlarında herhangi bir farklılık tespit edilmemiştir.

Literatür incelendiğinde Yumurtacı (2018)'nin yapmış olduğu çalışmada üniversite öğrencileri arasında mezuniyet sonrası iş bulma sürecine ilişkin beklentinin farklılaşması üniversite öğrencilerinin geleceğe ilişkin emeklilik planlarını ya da emekliliğe bakış açılarını da şekillendirmektedir. Çünkü kariyer hedefleri doğrultusunda çalışmaya yeni başlayacak gençler için emeklilik dönemi uzun vadeli yaşam hedefleri arasında ekonomik ve sosyal tercihlerin belirlenmesinde önemli bir yer tutmaktadır. Bu bağlamda üniversite eğitimi sonrası iyi bir iş bulabilmek ve uzun bir çalışma yaşamı sonrası emekli olabilmek tüm çalışanların olduğu gibi yarının birer çalışanı olmaya aday konumdaki günümüz üniversite öğrencilerinin de temel haklarından birini oluşturmaktadır.

Üniversite öğrencileri için üniversiteyi kazandıkları ilk dönemlerde üniversiteli olmanın verdiği heyecan ön plandayken, üniversiteye adapte olma dönemi olarak adlandırılan ilk dönemlerin geçirilmesi ile farklı konular üniversite öğrencilerinin ilgi odağı olmuştur. Üniversite ile uyum sürecini tamamlayan öğrenci için şimdi sorgulanması gereken iki farklı konu vardır. Bunlardan birincisi mezuniyet, ikincisi ise mezuniyeti takip eden süreçte iş bulabilmektir (Dursun ve Aytaç 2012).

Araştırmamızda sadece kariyer planlaması alt boyutlarında farklılığın bulunmasının nedeni, mezuniyet sonrası iş imkânlarına bakan öğrencilerin öğrenim gördükleri bölüme gelirken kariyer planlarını önceden yaptıklarını, kendi gelecek planlamalarını önceden yaptıkları için sadece kariyerlerine odaklandığını söyleyebiliriz.

Tablo 4.5. incelendiğinde beden eğitimi ve spor bilimleri fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin öğrenim gördüğünüz bölüme gelmeden önce bölüm hakkında araştırma yaptınız mı sorusuna verdikleri cevaplara göre karşılaştırılmasında araştırmaya katılanların kariyer planlaması alt boyutlarından kariyer farkındalığı, seçimin doğruluğu, eğitimin yeterliliği ve kariyer planlaması genel puanlarında, eğitim kalitesi alt boyutlarından öğretim elemanları ve eğitim kalitesi genel toplam puanlarında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir ve bu istatistiksel farklılığın evet cevabı veren öğrenciler lehine olduğu görülmektedir.

Alanyazın incelendiğinde Alkan (2014) lise sonrasında, öğrencilerin üniversite ve bölüm tercihleri aşamasında, hangi faktörlerin, nasıl süreçler izleyerek etkili olabileceği konusu, psikolojik danışmanlık ve kariyer danışmanlığı bağlamında pek çok kuram ve uygulama modeli ile açıklanabilir.

Günümüzde klasik meslek seçimi yaklaşımları, yerini kariyer gelişimi modeline bırakmıştır. Öğrencilerin LYS sınavının ardından, aldıkları puanlar sebebi ile tercihte bulunacakları bölümler hemen hemen belirlenmiş olan öğrenciler, puanları ve başarı sıraları sınırları dahilinde, yararları çoğaltırken zararları azaltacak seçimlerde bulunmak, daha başka bir deyişle kendileri açısından en olumlu seçimi yapmak için tercihte bulunabilecekleri üniversite ve bölümleri bizzat gidip görerek, seçim öncesi düşüncelerini de rafine etmek ihtiyacı içinde oldukları söylenebilir (Alkan 2014). Araştırmamızda, öğrenim gördükleri bölüme gelmeden önce araştırma yapan öğrencilerin bölümlerini iyi araştırdıkları için kariyer farkındalığının, kariyerlerine yönelik inançlarının fazla

olduğunu söyleyebiliriz. Öğrenim görecekları bölüme gelmeden önce araştırma yapan öğrencilerin seçimlerinin doğruluğunun ve bölümde alacakları eğitimin yeterlilik seviyesinin araştırmaları ile doğru orantıda yüksek olduğunu söylenebilir.

Tablo 4.6. incelendiğinde beden eğitimi ve spor bilimleri fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin tekrardan tercih hakkınız olsaydı bu üniversitede öğrenim görmek ister miydiniz sorusuna verdikleri cevaplara göre karşılaştırılmasında kariyer planlaması alt boyutlarından seçimin doğruluğu ve eğitimim yeterliliği ile kariyer planlaması genel puanlarında, eğitim kalitesi alt boyutlarından fiziksel koşullar alt boyutu ve eğitim kalitesi genel puanlarında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunurken, kariyer planlaması alt boyutlarından kariyer farkındalığı, mesleki farkındalık ve kariyere yönelik inanç toplam puan ortalamalarında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmemiştir.

Alanyazın incelendiğinde Hanay (2022) yaptığı çalışmasında bireylerin kariyer planlamasının ilk adımı olan üniversite tercihinde yaptıkları mesleki tercihlerin uyum düzeyi güçlü olup, bireysel faktörlerin mesleki ilgi, kontrol, merak ve güven arasında uyum ilişkisi olmadığı görülmektedir. Bu durumda bireylerin mesleki uyumluluklarını kontrol ederken cinsiyet, yaş aile gibi demografik özelliklere bağlı kalmadan, bireysel olarak kişilik ve yetkinliklerine göre incelenmesinin uygun olacağı öngörülmektedir. Kariyer planlaması tek bir meslek grubuna özgü olmayıp var olan tüm meslekleri ilgilendiren bir konudur. Teknolojinin hızlı gelişimi yenilikleri beraberinde getirmektedir. Bu yenilikler karşısında hızlı adapte olmak amacıyla, bireylerin üniversite hayatından itibaren meslekleri hakkında neler yapabileceği, gelecekte ne tür değişimler olabileceği öngörebilmesi ve bu konuda farkındalık yaratmak için üniversitelerde her bölümün mesleki danışmanı olmalıdır. Bireysel alanına bağlı olan bireyler, örgütsel olarak başarılı olacağını görülmektedir.

Araştırmamızda tekrar aynı üniversitede öğrenim görmek isteyen öğrenciler ile istemeyen öğrencilerin oranlarının yakın olduğunu görmekteyiz. Tekrar aynı üniversitede öğrenim görmek isteyen öğrencilerin eğitim kalitesi alt boyutları açısından algılarının yüksek olduğunu, fiziksel koşullardan yüksek oranda memnun olduklarını, öğretim elemanlarından beklentilerinin yüksek oluşu ve öğretim metotlarını yeterli bulduklarını ve bu sonuçların öğrencilerin eğitim kalitesi algılarının olumlu derecede etkilediğini

söyleyebiliriz. Tekrardan aynı üniversitede öğrenim görmek istemeyen öğrencilerin ise seçimlerinden memnun olmadıklarını, aldıkları eğitimin yetersiz olduğunu düşündüklerinden dolayı istemediklerini söyleyebiliriz.

Tablo 4.7. incelendiğinde araştırmaya katılanların tekrardan tercih hakkınız olsa bu bölümde öğrenim görmek ister miydiniz sorusuna verdikleri cevaplara göre kariyer planlaması alt boyutlarından kariyer farkındalığı, seçimin doğruluğu ve eğitim yeterliliği ve kariyer planlaması genel puanları, eğitim kalitesi alt boyutlarından fiziksel koşullar, eğitim kalitesi genel puanlarında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur.

Alanyazın incelendiğinde öğrenciler üniversiteye başlamalarının ardından sınıf dereceleri arttıkça hedeflerine varmak için kariyer yapma isteklerinin yerini para kazanma isteği aldığından (Taşlıyan 2011), zaman içinde iş ve istihdam güvenliğini daha fazla önemsemektedirler (Adıgüzel 2009). Bu arada lisansüstü eğitim alan öğrencilerin çalışma yaşamındaki değişim ve yeni kariyer yönelimlerine daha açık oldukları, kariyer başarılarında bireysel ve örgütsel faktörleri önemsedikleri görülmüştür (Seçer ve Çınar 2011). Yani eğitim düzeyi gibi kimi sosyal farklılıklar hatta ekonomik farklılıklar kariyer planlarının oluşmasında önemli değişiklikler yaratabilmekte; öğrencilerin kişilik özelliklerinin önüne geçerek kariyer kararlarında etkili olabilmektedir (Weiqiao 2012). Çalışmamızda tekrar aynı bölümde öğrenim görmek isteyen öğrencilerin kariyer planlarını önceden yaptıkları için bölümlerinden memnun olduklarını, seçimlerinin doğru olduğunu ve aldıkları eğitimin yeterli olduğunu düşündüklerini ve bununda kariyer planlarını olumlu derecede arttırdığını aynı zamanda fiziksel koşulların yeterli olduğunu düşündükleri için eğitim kalitesi algılarının olumlu derecede yüksek olduğunu söyleyebiliriz.

Tablo 4.8 incelendiğinde araştırmaya katılanların alanınız ile ilgili gelişiminize katkı sağlayacak etkinliklere (panel, sempozyum, seminer vb.) katılıyor musunuz sorusuna verdikleri cevaplara göre kariyer planlaması alt boyutlarından, mesleki farkındalık, kariyere yönelik inanç, seçimin doğruluğu, eğitimin yeterliliği ve kariyer planlaması genel puanlarında, eğitim kalitesi alt boyutlarından öğretim elemanları puanlarında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur. Alanyazın incelendiğinde Yelkenci ve Yıldırım (2021)'in çalışmasında, J. Bruner (2009) “zihinsel

etkinlik ister bilginin sınırlarında ister üçüncü sınıfta olsun, her yerde aynıdır. Farklılık bir derecedir, tür değildir. Fizik öğrenen öğrenci bir fizikçidir, ‘başka bir şey’ yapmaktansa bir fizikçi gibi davranarak fizik öğrenmek onun için daha kolaydır.” demektedir. J. Bruner’in yaklaşımı bir alanı öğretmek için en iyi yolun çocuğu o alanın içerisine sokup, alana maruz bırakmak olduğu düşüncesinin özeti olarak kabul edilebilir. Bu durumda çocuğun küçük bir bilim adamı gibi davranarak öğrenmeye teşvik edilmesinin öğrenmede en etkili yollardan birisi olduğu söylenebilir. Öğrencilerin katılım sağlayacağı sempozyum ve kongre gibi çalışmalar düzenleyerek Araştırma Temelli Öğrenme yoluyla öğrencilerin bilimsel yöntemi tanımalarının sağlanması öğrencilerin tüm süreçleri benimseyerek öğrenmeleri yönünden önemli katkılar sağlar ve öğrencilerin birer sosyal bilim insanı gibi yetiştirebilmeleri için imkanlar meydana getirileceği söylenebilir. Sempozyumun hem öğrencilerin hem de öğretmenlerin sosyal bilimler algılarını olumlu yönde değiştirdiği (bilimsel açıdan verilen değerin artması vb.); fakat ortaokul-lise öğrencilerinin algılarındaki değişikliklerin birbirinden farklılıklar arz ettiği görülmüştür (Yelkenci ve Yıldırım 2021).

Araştırmamızda çıkan sonuçlarda öğrencilerin büyük bir kısmı sempozyum, panel, seminer gibi kendilerini geliştirecek bölümleri hakkında daha çok bilgiye sahip olacakları bu tür etkinliklere katılmadığı ve bu durumun öğrencilerin eğitim kalitesini ve kariyer planlamalarını olumsuz yönde etkilediği ortaya çıkmıştır.

Tablo 4.9. incelendiğinde araştırmaya katılanların öğrenim gördüğünüz kurum alanınızla ilgili sizi geliştirecek etkinlikler (panel, sempozyum, seminer, vb.) düzenliyor mu sorusuna verdikleri cevaplara göre kariyer planlaması alt boyutlarından mesleki farkındalık, seçimin doğruluğu, eğitim yeterliliği ve kariyer planlaması genel puanları ile eğitim kalitesi alt boyutlarının tamamında ve eğitim kalitesi genel puanlarında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur. Alanyazın incelendiğinde Üniversite seneleri kişilerin kariyerleri ile ilgili araştırma yapma evresi olup, kariyer seçenekleri bu dönemde değerlendirilir (Martens ve Felissa 1998). Bu evrede öğrencileri doğru seçim yoluna yönlendirmek ilerdeki çalışma hayatları için çok önemlidir (Watson ve Stead 1997). Bu süreçte, öğrencilere gerekli önem ve destek verilmediğinde, plansız bir şekilde iş hayatına geçiş yapmaları, onların kariyer hedeflerine yönelme süreçlerinde, zaman ve kaynak israfına uğramalarına sebep olmaktadır (Leung 2011). Net bir yönü olmayan bireylerin, kariyeri ile ilgili kararlar alırken sıkıştığı (Sangganjanavanich ve

Magnuson 2011), genellikle, bu sıkışık dönemlerinde mezuniyetten sonra eğitimlerini sürdürme yönünde karar aldıkları görülmektedir (Lopatto 2004). Bu nedenle, lisansüstü eğitim erken kariyer dönemi için en fazla başvurulan yol olmaktadır (Gardner ve Barnes 2007). Öğrencilerin kariyer tercihi aşamasında doğru seçim yapabilmesi için yaratıcılık, rekabet, iş-yaşam dengesi, iş disiplini, işe bağlılık, ücret, sosyal imkânlar, başarılarının ödüllendirilmesi, işyerindeki eğitim imkânları, kişiler arası iletişim, serbestlik ve bağımsız çalışabilme, değer yargıları gibi konuları dikkate almalarının, çalışma yaşamına uyum sağlama sürecinde, yaşayacağı sıkıntıları azaltıcı etkisinin olacağı açıktır (Erdoğan 2008). Sıralanan bu faktörler arasında geçmişte, ücret ve sosyal imkânlar gibi faktörler ilk talep edilen seçenekler olurken, günümüzde gençlerin kariyer gelişimlerini sağlayacak bir pozisyon ve buna uygun bir ortamı daha fazla önemsedikleri görülmektedir (Soysal 2006).

Araştırmamızda öğrencilerin büyük bir kısmı öğrenim gördükleri kurumun sempozyum, panel, seminer gibi kendilerini geliştirecek bölümleri hakkında daha çok bilgiye sahip olacakları bu tür etkinlikleri düzenlemediğini belirtmiş ve bu sonuçlar öğrencilerin eğitim kalitesini ve kariyer planlamalarını olumsuz yönde etkilediği ortaya çıkmıştır.

Tablo 4.10. incelendiğinde araştırmaya katılanların öğretim gördüğünüz bölüm değişkenine göre kariyer planlaması alt boyutlarından kariyer farkındalığı ve seçimin doğruluğu ile eğitim kalitesi alt boyutlarından fiziksel koşullar, öğretim metotları ve eğitim kalitesi genel puanlarında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur. Kariyer farkındalığı alt boyutunda antrenörlük eğitimi bölümü ve spor yöneticiliği bölümleri arasında, fiziksel koşullar alt boyutuna bakıldığında beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü ile antrenörlük eğitimi bölümü arasında, rekreasyon bölümü ile antrenörlük eğitimi bölümü arasında, beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü ile spor yöneticiliği bölümü arasında, rekreasyon bölümü ile spor yöneticiliği bölümü arasında olduğu öğretim metotları alt boyutlarında, rekreasyon bölümü ile antrenörlük eğitimi bölümü arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılığın olduğu tespit edilmiştir.

Alanyazın incelendiğinde Karakaya ve ark. (2013)'nin yapmış olduğu araştırmaya göre kariyer bireyin kimliğinin, toplumsal durumunun, statüsünün ve yaşam tarzının belirlenmesinde önemli bir yerinin olduğunu, kişinin çalışma yaşamına başladığı andan

itibaren arzularını karşılayabilmek ve ileriye dönük planlar yaparak başarıyı elde edip ilerlemek istediğini ifade etmiştir.

Toplum içerisinde statü elde etme, kimlik yani yaşam tarzını sergileme, sahip olduğu değerleri diğer bireylere gösterebilmek adına kariyer planlamasına gitmektedir. Bu planlamanın üniversite ve üzeri eğitim kademelerinde yoğunlaştığı bunun ise mesleki yönelim sürecinin kritik aşamalarında olunmasından kaynaklandığı düşünülmektedir (Çakto ve Görgüt 2019). Araştırmamızda çıkan farklılıklara bakıldığında, kariyer farkındalığı alt boyutunda antrenörlük eğitimi ile spor yöneticiliği bölümleri arasında istatistiksel olarak bir farkın olduğu görülmektedir. Bu farkın antrenörlük eğitimindeki öğrenciler lehine olduğu görülmektedir. Bunun nedeni olarak, antrenörlük eğitimindeki öğrencilerin belli bir spor dalı doğrultusunda ilerlemeleri kendilerini o spor branşında geliştirme ve o spor branşının antrenörü olma düşüncelerinden dolayı kariyerlerini bu doğrultuda ilerlettikleri düşünülebilir.

Seçimin doğruluğu alt boyutuna bakıldığında bulunan istatistiksel farkın beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü ile rekreasyon bölümleri arasında olduğu ve bu farkın beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü lehine olduğu görülmektedir.

Alanyazın incelendiğinde Çakto ve Görgüt (2019)'ün yapmış olduğu çalışmada öğrencilerin öğretmenlik mesleğini icra etmek veya etraflarındaki kişilerin yönlendirmeleri neticesinde spor eğitimi veren bölümlere kaydıkları, fakat öğretmenlik bölümü haricinde antrenörlük bölümünün yarısının, spor yöneticiliği ve rekreasyon eğitimi bölümü öğrencilerinin büyük bir kısmının bölümlerinden memnun olmadıkları ve öğretmenlik bölümünü tercih etmeyi istedikleri belirlenmiştir.

Bu çalışmanın sonuçları ile araştırmamız sonuçları benzerlik göstermektedir. Araştırmamızda çıkan istatistiksel farkın nedeni, öğretmenlik bölümünün daha popüler bir meslek olması, toplum tarafından daha saygın bir meslek olarak nitelendirilmesi gibi nedenlerle açıklanabilir.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Çalışmamızın sonucunda eğitim kalitesinin kariyer planlamasına çok önemli düzeyde etki ettiği ve bu etkinin öğrencilerin gelecekte kariyer hayatlarına ve kariyer planlamasında çok önemli bir yeri olduğu tespit edilmiştir. Özellikle öğrenim görülen üniversitelerin fiziksel şartları, öğretim elemanlarının yeterliliği buna etki eden en önemli faktörler olduğu araştırmamızın sonuçları arasındadır. Üniversitelerde eğitim veren öğretim elemanlarına yönelik kurs, seminer, sempozyum gibi kendilerini geliştirecek programların uygulanması gerekmektedir. Üniversitelerde son sınıfa gelmiş olmasına rağmen bölümünü bitirdikten sonra ne iş yapacağını bilmeyen birçok öğrenci mevcut. Bu öğrenciler için her fakültede kariyer ofisleri kurularak bu soruna çözüm üretilebilir. Eğitim sürekli olan bir olgu olduğu için ve eğitim gören bireylerin her sene farklılık göstermesi öğretim elemanlarının kendilerini geliştirmesi gerekliliğinin bir nedenidir. Bunların yanı sıra akademisyenlerin kendi alanlarındaki yeniliklerden haberdar olup eğitim programlarına yansıtılmaları sağlanmalıdır. Öğrenciler için her fakültede bir danışmanlık ofisinin oluşturulması öğrencilerin eğitim kalitesini arttıracak gibi kariyer planlamasına da olumlu yönde etki edeceği muhtemeldir. Beden eğitimi ve spor eğitimi veren üniversitelerdeki kaliteyi arttırmak için üniversitelerde toplam kalite uygulamalarının yaygınlaştırma çalışmaları yapılabilir. BES eğitimi veren üniversitelerde fiziki şartlardaki eksikliklerin giderilmesi ve yeni teknolojik aletlerle destelenmelidir. Öğrencilerin derslere aktif katılımı öğretim elemanları tarafından sağlanmalı ve derslerde öğrencilere araştırma ve proje hazırlamaları için imkânlar sunulmalıdır. Öğrencilerin aktif olarak çeşitli sosyal, kültürel ve sportif etkinliklere katılımları sağlanmalı ve bu tür etkinlikleri organize etmeleri esasında üniversiteler tarafından desteklenmelidir.

Çalışma sonucunda araştırmayla ilgili ve daha sonra yapılabilecek çalışmalara yön vermek amacıyla aşağıda belirtilen öneriler getirilmiştir;

- Çalışmanın daha geniş örneklem grubu ile coğrafi bölgelerdeki seçili üniversitelerde yapılp coğrafi bölgelerin sonuçlarının karşılaştırmaları yapılması,

- Çalışmanın daha geniş örneklem grubu ile daha köklü ve daha yeni olan üniversitelerde yapılıp karşılaştırmalar yapılması,
- Çalışmanın daha geniş örneklem grubu ile Doğu Anadolu bölgesindeki üniversitelerde yapılıp karşılaştırmalar yapılması,
- Eğitim kalitesi ve kariyer planlaması konularının başka kavramlarla da ilişkisini tespit etmek amacıyla araştırılmalar yapılması,
- Yapılan çalışmanın diğer bölümlerle olan ilişkisinin araştırılıp karşılaştırma yapılması

KAYNAKÇA

Adıgüzel O. (2009). Shein'in kariyer çapaları perspektifinde Süleyman Demirel üniversitesi İİBF öğrencilerinin kariyer değerlerine ilişkin bir araştırma, *Süleyman Demirel Üniversitesi İİBF Dergisi*, **14** (2), 277-292.

Akar İ. (2002). *Öğrenci Davranışlarını Etkileyen Etmenler, Sınıf Yönetimi*. Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara, 87 s.

Aköz T. (2018). *Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde Verilen Değerler Eğitiminin Öğrencilerin Olumlu Sosyal Davranış Düzeylerine Etkisinin İncelenmesi*, Yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 69 s.

Aktan CC. (2007). "Yükseköğretimde Toplam Kalite Yönetimi'nin Uygulanması", http://www.canaktan.org/egitim/universite-reform/toplam-kalite.htm#_edn2. Erişim tarihi: 04.11.2023.

Akyüz Y. (2012). *Türk Eğitim Tarihi M.Ö. 1000- M.S.* Pegem Akademi Yayıncılık Ankara, 562 s.

Alkan C. (1994). *Eğitim ve Öğretim Araç ve Gereçlerinde Standardizasyon ve Kalite*. Türk Standartları Enstitüsü Yayınları, İstanbul, 41 s.

Alkan N. (2014). Üniversite adaylarının bölüm tercihleri: Bir kariyer araştırma yöntemi olarak bölüm tanıtımları, *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, **5** (41), 61-74.

Altan E. (2020). Sağlık yönetimi bölümü öğrencilerinin bölümü seçmelerine etki eden faktörler (Üsküdar Üniversitesi örneği), *Sağlık Bilimleri ve Yaşam Dergisi*, **6**(1), 55-65.

Anafarta N. (2001). Orta düzey yöneticilerin kariyer planlamasına bireysel perspektif, *Akdeniz Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi*, **2**(1), 1-17.

Aracı H. (1999). *Okullarda Beden Eğitimi*. Bağırhan Yayınevi, Ankara, 38 s.

Arthur MB, Hall DT and Lawrence BS. (1989). *Generating New Directions in Career Theory: The Case for a Transdisciplinary Approach. Handbook of Career Theory*, Cambridge, Cambridge University Press, Cambridge, 125 p.

Aytaç S. (1997). *Çalışma Yaşamında Kariyer*. Epsilon Yayıncılık, İstanbul, 322 s.

Bayrak B. (2007). *Yükseköğretim Kurumlarından Beklenen Hizmet Kalitesi ve Hizmet Kalitesinin Algılanmasına Yönelik Bir Araştırma*, Doktora tezi, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 220 s.

Bayrak S. (1996). *Eğilim ve Kalite İlişkisi*. Türk Yurdu Yayıncılık, Bursa, 140 s.

Bayram C. (2010). *Kariyer Planlama ve Yönetimi*. Kum Saati Yayınevi, Ankara, 191 s.

- Bengisu M.** (2007). *Yüksek Eğitimde Toplam Kalite Yönetimi*. Yaşar Üniversitesi, İzmir, 749 s.
- Bilgen N.** (1994). *Çağdaş ve Demokratik Eğitim*. MEB, Ankara, 164 s.
- Boosting JJ.** (1992). *School of Quality: An Introduction to Total Quality Management in Education*. Association for Supervision and Curriculum Development, USA, 109 p.
- Bruner J.** (2009). Educational Process. Çeviri: Öztürk T., *Eğitim süreci*. Pegem Akademi, Ankara, 96 s
- Can H.** (2002). *Organizasyon ve Yönetim*. Siyasal Kitabevi, Ankara, 477 s.
- Carter V.** (1945). *Good*. Dictionary of Education, New York, 495 p.
- Cascio WF.** (1989). *Managing Human Resources, Productivity, Quality of Work Life, Profits*. McGraw-Hill Education, New York, 768 p.
- Crosby P.** (1998). *Preparing For Quality: 96 Questions You Always Wanted To Ask*. McGraw Hill. New York, 208 p.
- Çakto P ve Görgüt İ.** (2019). Beden eğitimi ve spor eğitimi gören öğrencilerin kariyer planlama süreçlerinin incelenmesi, *Uluslararası Spor Bilimleri Öğrenci Çalışmaları Dergisi*, Kütahya, **1**(1), 69-80.
- Çalık T ve Ereş F.** (2006). *Kariyer Yönetimi Tanımlar. Kavramlar, İlkeler*. Gazi Kitabevi, Ankara, 203 s.
- Çelik V ve Terekli MS.** (2012). Toplam kalite anlayışı beden eğitimi ve spor yükseköğretiminde toplam kalite anlayışının uygulanabilirliği, 7. Spor Bilimleri Kongresi, Web:<http://www.bilalcoban.com/index.php?id=dokuman&islem=oku&yer=2&kat=13&no=11>, Erişim Tarihi: 10.02.2024.
- Çınar İ.** (2002). *Eğitim Üzerine*. Ütopya Yayınevi, Ankara, 367 s.
- Çilenti K.** (1984). *Eğitim Teknolojisi ve Öğretim*. Kadioğlu Matbaası, Ankara, 207 s.
- Çimen Z ve Gürbüz B.** (2007). *Spor Hizmetlerinde Toplam Kalite Yönetimi*. Alp Yayınevi, Ankara, 122 s.
- Çoban A.** (2005). Lise son sınıf öğrencilerinin meslek ve olgunluk düzeylerinin yordayıcı bazı değişkenlere göre incelenmesi, *Eğitim Fakültesi Dergisi*, Malatya, **6** (10), 39-54.
- Çöndü A.** (1999). *Beden Eğitimi ve Sporda Özel Öğretim Yöntemleri*. Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 190 s.
- Dağlar H.** (2018). Kamu Üniversite Sanayi İş birliği ve Bölgesel Kalkınma -TR82 Bölgesi Örneği, *Çankırı Karatekin Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, Çankırı, **8**(2), 305-329.

- Dağlı AG.** (2019). *Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Özelliklerine Göre Kariyer Planlaması: Akü Öğrenciler Üzerine Bir Araştırma*, Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Ana Bilim Dalı, Afyon, 167 s.
- David A.** (1996). *Human Resource Management, Fifth Edition, Willey Series in Management*. Wiley, 640 p.
- Demirel Ö.** (2003). *Planlamadan Değerlendirmeye Öğretme Sanatı*. Pegem Akademi, Ankara, 307 s.
- Doğan E.** (2002). *Eğitimde Toplam Kalite Yönetimi*. Academyplus, Ankara, 178 s.
- Downey MT.** (1991). Teaching and learning history, handbook of research on social studies teaching and learning, *A project of the National Council for the Social Studies*, New York, **1**(1), 400-410.
- Dursun S ve Aytaç S.** (2012). Üniversite öğrencilerinin işgücü piyasasına yönelik beklentileri ve iş deneyimleri ile umutsuzluk ve kaygı düzeyleri arasındaki ilişki üzerine bir araştırma, *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Manisa, **10**(1), 373-388.
- Efil İ.** (1996). Toplam kalite yönetimi ve toplam kaliteye ulaşmada önemli bir araç: ISO 9000 kalite güvence sistemi, *Uludağ Üniversitesi Dergisi*, Bursa, **1**(1) 25-29.
- Ekici G.** (2002). *Öğretim Yöntemi, Sınıf Yönetimi*. Pegem Akademi, Ankara, 182 s.
- Erdem AR.** (2003). *Türk Eğitim Sisteminin Yeni Bir Anlayışla Ele Alınması, Eğitime Yeni Bakışlar*. Mikro, Ankara, 361 s.
- Erden M.** (1998). *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*. Alkım Yayınları, İstanbul, 214 s.
- Erdoğan BZ.** (2008). *Bireyden Profesyonele Kariyere İlk Adım*. Ekin Yayınları, Bursa, 382 s.
- Erdoğan S, Şanlı HS. ve Şimşek H.** (2005). Gazi üniversitesi eğitim fakültesi öğrencilerinin üniversite yaşamına uyum durumları, *Kastamonu Eğitim Dergisi*, Kastamonu, **13**(2), 480-485.
- Ergün M.** (1994). *Eğitim Sosyolojisi*. Ocak Yayınları, Ankara, 267 s.
- Erişen Y.** (2001). *Öğretmen Yetiştirme Programlarına İlişkin Kalite Standartlarının Belirlenmesi ve Fakültelerin Standartlara Uygunluğunun Değerlendirilmesi*. Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 254 s.
- Erkal M.** (1983). *Sosyoloji*. Filiz, İstanbul, 109 s.
- Ertürk S.** (1972). *Eğitimde Program Geliştirme*. Yelken Tepe Yayınları, Ankara, 154 s.
- Fidan N.** (1996). *Okulda Öğrenme ve Öğretme*. Alkım Yayınevi, Ankara, 224 s.
- Fidan N ve Erden M.** (1998). *Eğitime Giriş*. Alkım Yayınları, İstanbul, 228 s.

Fraser BJ. (1994). *Research on Classroom and School Climate. Handbook of Research on Science Teaching and Learning*, Simon & Schuster and Prentice Hall International, New York, 493 p.

Gardner SK. Barnes BJ. (2007). Graduate student involvement: Socialization for the professional role, *Journal of College Student Development*, **48** (4), 369-387.

Gökdoğan Ö. (2011). Ceza İnfaz Kurumlarında Eğitimin Önemi, Yüksek Lisans Tezi, Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 108 s.

Gençlik ve Spor Bakanlığı (1973). İlkokullarda Beden Eğitimi. Gençlik ve Spor Bakanlığı Eğitim Genel Müdürlüğü Yayınları, 4. Ankara, Başbakanlık Basımevi.

Hacıfazlıoğlu Ö. (2006). *Avrupa Birliği Yükseköğretim Kalite Göstergeleri ve Türkiye Örneği*. Doktora tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, 452 s.

Hanay M. (2022). *Bireysel Kariyer Planlaması ve Üniversite Bölüm Tercihleri Arasındaki Uyum: Bir Üniversite Örneği*, Yüksek Lisans Tezi, Aydın Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İnsan Kaynakları Yönetimi Anabilim Dalı, Aydın, 74 s.

Hayranı W, Cheung MF, Leong TF and Cheung FS. (2012). Personality traits, vocational interests, and career exploration: A cross-cultural comparison between american and hong kong students, *Journal of Career Assessment*, Hong Kong, **20**(1), 105-119.

Işık S ve Beykoz S. (2018). Türk yükseköğretiminde yeni bir arayış: Kalite güvence sistemi. *Kastamonu Üniversitesi İİBF Dergisi*, Kütahya, **20** (3), 7-22.

İşler H. (2000). Öğretmenlik Mesleğine Bakışla Ülkemizde Beden Eğitimi ve Spor Eğitimcilerinin Yetiştirilme Biçimi ve Beden Eğitimi Öğretmeninin Görevleri. *II. Ulusal Öğretmen Yetiştirme Sempozyumu*, 10-12 Mayıs, Çanakkale.

Kalemoğlu Y. (2011). *Türkiye ve İngiltere'deki İlköğretim Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programlarının Öğretmen Görüşlerine Göre Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 296 s.

Karaarslan MH ve Altuntaş B. (2016). Kariyer tercihinin etkileyen faktör düzeylerinin öneminin konjoint analizi ile belirlenmesi, *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, **5**(7), 1972-1988.

Karakaya YE, Karataş Ö, Özdenk Ç ve Karataş F. (2013). Üniversiteli sporcu öğrencilerin kariyer değeri algıları, *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, İstanbul, **14**(1), 86-94.

Keleş M ve Yoncalık O. (2019). Beden eğitimi ve spor dersi ve ilköğretim sekizinci sınıf öğrencilerinde değerler eğitimi. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, Niğde, **13**(3), 230-237.

Kemerlioğlu E, Kızılçelik S ve Gündüz M. (1996). *Eğitim Sosyolojisi*. Saray Yayınları, İzmir, 126 s.

- Kıngır S.** (2013). *Toplam Kalite Yönetimi*. Nobel Akademik Yayınları, Ankara, 318 s.
- Kızıloluk H.** (2002). *Eğitimle İlgili Temel Kavramlar*. Öğretmenlik Mesleğine Giriş, Mikro Yayınları, Konya, 145 s.
- Kirişçi M.** (2004). *Eğitimde Toplam Kalite Üzerine*, Web: www.sitetky.com adresinden 01.09.2023'de alınmıştır.
- Koca AG.** (2009). *Üniversite Öğrencilerinin Değerleri ve Bireysel Özellikleri İle Kariyer Tercihleri Arasındaki İlişki, Çukurova Üniversitesinde Bir Araştırma*, Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana, 170 s.
- Kotler P.** (1997). *Marketing Management. International Edition Prentice-Hall*, 790 s.
- Köksal H.** (1998). *Kalite Okullarına Geçişte Toplam Kalite Yönetimi*. Dünya Yayınevi, İstanbul, 108 s.
- Krejcie RV ve Morgan DW.** (1970). Determining sample size for research activities, *Educational And Psychological Mzasurement*, **30**(3), 607-610.
- Küçük O.** (2012). *Toplam Kalite Yönetimi, Sınırsız İyileşme, EFOM Mükemmellik Modeli*. Seçkin Yayıncılık, 344 s.
- Lefevre JH.** (2010). Career choices of medical students, a national survey of 1780 students, *Medical Education*, Fransa, **44**(6), 603–612.
- Leu E ve Pricerom A.** (2012). Quality of education and teacher learning: A review of the literature, By American Institutes For Research Under The EQUIP1 LWA, U.S. Agency For International Development Cooperative Agreement No. GDG-A-00-03-00006-00, Web: <http://www.equip123.net/docs/E1-QualityEdLitReview.pdf>, Erişim Tarihi: 12.04.2023.
- Leung SA.** (2011). Effects of parental expectations and cultural-values orientation on careerdecision-making difficulties of chinese university students, *Journal of Vocational Behavior*, Pekin, **78**(1), 11-20.
- Lopatto D.** (2004). Survey of undergraduate research experiences, first findings, *Cell Biology Education*, New York, **3**(4), 270-277.
- Lyons JB.** (2001). Do school facilities really impact a child's education?, <http://www.cefp.org:80/issuetraks.html>. Erişim Tarihi: 06.04.2023.
- Martens MP. and Felissa KL.** (1998). Promoting lifecareer development in the student athlete, how can career centers help?, *Journal of Career Development*, Missouri, **25**(2), 123-134.
- McBurnie G ve Ziguras C.** (2007). Institutions, not students, get the travel bug, *Far Eastern Economic Review*, Melbourne, **17**(1), 58-61.

Moogan YJ, Baron S and Bainbridge S. (2001). Timings and trade-offs in the marketing of higher education courses, a conjoint approach, *Marketing Intelligence & Planning*, Liverpool, **19**(3), 179-187.

Morgan C ve Murgatroyd S. (1997). Total quality management in the public sector, *American Journal Of Industrial Engineering*, **1**(3), 46-50

Oğuzkan F. (1974). *Eğitim Terimleri Sözlüğü*. Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 248 s.

Oldfield B ve Baron S. (2000). Student perceptions of service quality in a uk university business and management faculty, *Quality Assurance in Education*, Londra, **8**(2), 85-95.

Oruç C. (2009). *İmam-ı Gazali'nin Eğitim Anlayışı*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İlahiyat Ana Bilim Dalı, Doktora Tezi, İstanbul, 190 s.

Osborne JW ve Amy O. (2004). The power of outliers (and why researchers should always check for them), *Practical Assessment, Research & Evaluation*, **1**(1) 6-9.

Özdemir Y ve Mazgal S. (2012). Bir kariyer tercihi olarak girişimcilikte dışsal faktörlerin etkisi: Sakarya örneği, *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, Çanakkale **7**(1), 87-102.

Özer S. (2017). *Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Programında Uygulanan Viyolonsel Eğitiminde Türk Eserlerinin Yerinin ve Gerekliliğinin Değerlendirilmesi*, Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Bursa, 122 s.

Özmen Ö. (1999). *Çağdaş Sporda Eğitim Üçgeni*. Bağırğan Yayınevi, Ankara, 178 s.

Öztürk A. (2013). *Kalite Yönetim ve Planlanması*. Ekin Basın Yayın Dağıtım, Bursa. 500 s.

Öztürk M. (2020). *Üniversite Kariyer Gelişim Programının Öğrencilerin Kariyer Farkındalığı, Karar Verme Yetkinliği ve Stresi Üzerindeki Etkisi*, Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, 357 s.

Paktaş Y. (2015). *Öğrenci Algıları Çerçevesinde Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi Veren Üniversitelerde Eğitim Kalitesi*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 127 s.

Parasuraman A, Valarie A, Leonard L and Berry C. (1985). A conceptual model of service, quality and its implications for future research, *Journal of Marketing*, **49**(4), 41-50.

Paşa M ve Erim İ. (1995). Hizmet sektöründe kalite ölçümü, *Uzman Gözüyle Bankacılık Dergisi*, Ankara, **3**(9), 45-49.

Paykoç F. (1994). *Eğitimcinin Sürekli Eğitiminde Kalite ve Yeni Yaklaşımlar*. 4. Ulusal Kalite Kongresi, Kalder Yayınları, İstanbul, 583.

Peker Ö. (1994). Toplam kalite yönetiminin eğitim sistemine uygulanabilirliği, *Amme İdaresi Dergisi*, Ankara, **14**(27), 77-78.

Pilavcı D. (2007). *Bilgi Çağında Değişen Kariyer Anlayışı ve Üniversite Öğrencilerinin Kariyer Tercihlerini Etkileyen Faktörler Üzerine Bir Uygulama*, Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana, 118 s.

Raykov T ve Marcoulides GA. (2008). *An Introduction To Applied Multivariate Analysis (First Edition)*. Taylor & Francis Group, 496 s.

Reeves C ve Bednar D. (1994). Defining quality: Alternatives and implications, *Academy of Management Review*, **19**(3) 419-445.

Roberts D ve Allen A. (1997). Young applicants perceptions of higher education, *HEIST Publications*, **40**(1), 357-368.

Ruben B. (1995). *Quality In Higher Education*. New Brunswick, New York, 300 s.

Sabuncuoğlu Z. (2000). *İnsan Kaynakları Yönetimi*. Ezgi Kitabevi, Bursa, 310 s.

Sakarya MC. (2006). *Yükseköğretimde Öğrenciye Yönelik Hizmet Kalitesinin Ölçülmesi: Akdeniz Üniversitesi, İ.İ.B.F. Öğrenciler Üzerine Bir Araştırma*, Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Antalya, 108 s.

Salahuddin AM. (2008). Quality issues of higher education in bangladesh. Retrieved Web: http://www.educationdev.net/educationdev/Docs/ban_2.PDF, Erişim Tarihi: 10 Mayıs 2023'de alınmıştır.

Sangganjanavanich VF ve Magnuson S. (2011). Using sand trays and miniature figures to facilitate career decision making, *The Career Development Quarterly*, **59**(1), 264-273.

Sarı SV. (2014). *Sosyal Bilişsel Öğrenme Teorisine Dayalı Grup Müdahalesinin Üniversite Öğrencilerinin Kariyer Araştırma Öz Yeterliklerine Etkisi*, Doktora Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon, 156 s.

Seçer B ve Çınar E. (2011). Bireycilik ve yeni kariyer yönelimleri. *Yönetim ve Ekonomi Dergisi*, Manisa, **18**(2), 49-62.

Shao AT. (2002). *Marketing Research; An Aid to Decision Making*. South-Western/Thomson Learning, 610 s.

Soysal A. (2006). Kariyer yönetiminde yeni strateji arayışları, Türkiye ölçeğinde bir değerlendirme, *Çimento İşveren Dergisi*, İstanbul, **4**(1), 24-25.

Sönmez V. (1999). *Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı*. Anı Yayınları, Ankara, 626 s.

Super DE. (1957). *The Psychology of Careers*, Harper, New York, **1**(1), 362 p.

Taşçı D. (2013). *Kalite Kavramı, Kalite Yönetim Sistemleri*. Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir, 202 s.

Taşlıyan M. (2011). İnsan kaynakları yönetiminde kariyer planlama ve kariyer yönetimi: iibf öğrencileri üzerinde bir alan araştırması, *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, Antalya, **3**(2), 231-241.

Taştepe H. (2001). *Kariyer Yönetiminin Değerlendirilmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya, 116 s.

Tosun İ. (2003). Yükseköğretimde Ne Yapılmalı, Ne Yapılmak İsteniyor? Orta Doğu Teknik Üniversitesi, www.che.metu.edu.tr/~itosun/data/yuksekogretim, Erişim Tarihi: 12.10.2023.

Tübitak (1996). Yükseköğretimde kalite yönetimi alt grubu raporu, Ankara, Tübitak, 65 s.

Uludağ Z ve Odacı H. (2002). Eğitim öğretim faaliyetlerinde fiziksel mekân. *Millî Eğitim Dergisi*, **1**(1), 153-154.

Uluğ F. (1999). *Eğitimde Grup Süreçleri*. Tодаie-Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü, Ankara, 200 s.

Uluişik V. (2016). Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının sınıf ve cinsiyet değişkenlerine göre incelenmesi, *Uluslararası Multidisipliner Akademik Araştırmalar Dergisi*, **2**, (1), 20-27.

Ural A ve Kılıç I. (2006). *Bilimsel Araştırma Süreci ve SPSS ile Veri Analizi (SPSS 10.0 12.0 for Windows)*. Detay Yayıncılık, Ankara, 320 s.

Varış F. (1986). Eğitimde program geliştirme teori ve teknikler, *A.Ü. Eğitim Fakültesi Yayınları*, Ankara, **2**(1), 23-32.

Watson MB ve Stead GB. (1997). Are career mature students more committed to the career choice process?, *Journal of Industrial Psychology*, **23**(3), 20-21.

Welki AM and Navratil FJ. (1987). The role of applicants perceptions in the choice of a college, *College and University*, **62**(1), 147-159.

Wilkison A. (1992). The other side of quality, soft issues and the human resource dimension, total quality management, <http://hdl.handle.net/10072/16755>, Erişim Tarihi: 08.02.2023.

Yavuz Eroğlu S. ve Eroğlu E. (2020). Career planning scale of students studied in sports sciences (cps): validity and reliability study, *International Journal of Progressive Education*, **16**(3), 123-131.

Yazıcı AG, Özdemir K ve Bindsen MA. (2017). Sporda toplam kalite yönetimi, *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, **35**(1), 175-183.

Yenel İF, Gökyürek B ve Turgut M. (2003). Beden eğitimi ve spor yüksekokullarındaki antrenörlük eğitimi ve spor yöneticiliği bölümlerinde öğretim gören öğrencilerin bu

bölümü seçme nedenleri ve beklentileri üzerine bir araştırma, *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, Ankara, **5**(1), 91-99.

Yetim A. (2014). *Sosyoloji ve Spor*. Berikan Yayınevi, Ankara, 352s.

Yıldırım K ve Yelkenci ÖF. (2021). Sosyal Bilimler Eğitiminde Öğrenci Sempozyumuna Katılan Öğrencilerin Yaptıkları Araştırmalarının ve Sözlü/Poster Sunumların Öğrencilerin Sosyal Bilimler Algısı ve Araştırma Süreçlerini Öğrenmesine Etkisi Hakkında Öğrenci ve Öğretmen Görüşleri VI. Sosyal Bilimler Eğitimi Kongresi.

Yıldız SM, Özdağ S ve Yaman Ç. (2008). Beden eğitimi ve spor eğitimi veren yükseköğretim kurumları ve istihdam durumlarına yönelik öğrenci algılamaları. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, **5**(2), 1-10.

Yıldız SM. (2005). Beden eğitimi ve spor yüksekokullarında algılanan hizmet kalitesi düzeyini ölçmeye yönelik kalite ölçeği, *Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, **10**(4), 45-49.

Yıldız SM. (2008). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin bir öğretim elemanında bulunması gereken niteliklere yönelik algılamalarının değerlendirilmesi, Balıkesir Üniversitesi, *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, **11**(19), 1-7.

Yıldız SM. (2007). Beden eğitimi ve spor yüksekokullarında eğitim hizmetleri kalitesini etkileyen faktörler, *Kastamonu Eğitim Dergisi*, **15**(1), 451-462.

Yolcu İ. (1992). Eğitim bütünlüğü içinde beden eğitimi ve sporun yeri ve önemi, I. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu, *Milli Eğitim Basımevi*, İzmir, **4**(3), 69-72.

Yumurtacı A. (2018). Üniversite öğrencilerinin iş bulma sürecine ilişkin beklentileri bağlamında emeklilik öngörülerinin belirlenmesi: Bir alan araştırması, *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, **7**(1), 231-253.

Zijlstra WP, Ark LA and Sijstma K. (2007). Outlier detection in test and questionnaire, *Multivariate Behavioral Research*, Tilburg, **42**(3), 531-555.

EKLER

Ek 1. Ölçek Formu

Değerli Katılımcılar; yapılacak olan bu çalışma **yüksek lisans tezinde** bilimsel bir amaç doğrultusunda gerçekleştirilecek olup, elde edilen veriler bilimsel bir çalışma dışında kullanılmayacaktır. Önermelerde **olması gereken durumu değil, var olan durumu** size en uygun şıkı işaretleyerek cevaplayınız. Önermelere vereceğiniz samimi ve içten cevaplar için teşekkür ederiz.

DEMOGRAFİK BİLGİ FORMU

Cinsiyet	☐ Kadın	☐ Erkek		
Sınıf	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
Okuduğunuz bölümü tercih ederken iş imkanlarına baktınız mı?	☐ Evet	☐ Hayır		
Mezuniyetiniz sonrası alanınız ile ilgili bir işte mi çalışacaksınız?	☐ Evet	☐ Hayır		
Öğrenim gördüğünüz bölüme gelmeden önce bölüm hakkında araştırma yaptınız mı?	☐ Evet	☐ Hayır		
Tekrardan tercih hakkınız olsaydı bu üniversitede öğrenim görmek ister miydiniz?	☐ Evet	☐ Hayır		
Tekrardan tercih hakkınız olsa bu bölümde öğrenim görmek ister miydiniz?	☐ Evet	☐ Hayır		
Alanınız ile ilgili gelişiminize katkı sağlayacak etkinliklere (panel, sempozyum, seminer, vb.) katılıyor musunuz?	☐ Evet	☐ Hayır		
Öğrenim gördüğünüz kurum alanınız ile ilgili sizi geliştirecek etkinlikler (panel, sempozyum, seminer, vb.) düzenliyor mu?	☐ Evet	☐ Hayır		
Öğrenim gördüğünüz bölüm?	☐ Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	☐ Antrenörlük	☐ Spor Yöneticiliği	☐ Rekreasyon

SPOR BİLİMLERİNDE ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRENCİLERİN KARIYER PLANLAMA ÖLÇEĞİ (KPÖ)		Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
1	Güçlü, zayıf yönlerimin ve yeteneklerimin farkındayım	5	4	3	2	1
2	Okuduğum bölüm kariyerimi planlama ve geliştirmemde olanak sağlıyor ve hedefime ulaşmamı sağlıyor	5	4	3	2	1
3	Seçtiğim pozisyon kariyer planımı yapmamı sağladı	5	4	3	2	1
4	İleride çalışacağım kurumda farklılıklar yaratmak ve dinamik olmak isterim	5	4	3	2	1
5	Kariyer hedefime ulaşmak için izleyeceğim yolun farkındayım	5	4	3	2	1
6	Kariyer planlaması yapmak seçenekleri belirlediğini ve kariyerimle ilgili belirsizlikleri ortadan kaldırdığını düşünüyorum	5	4	3	2	1
7	Kariyer hedefimi ilgi ve yeteneklerime göre belirlerim	5	4	3	2	1
8	Kariyer planlarıma göre hedefe odaklandığımı düşünüyorum	5	4	3	2	1
9	Çalışacağım yerin pozitif ve negatif yönlerini araştırdım biliyorum	5	4	3	2	1
10	Kariyer planlaması yaparken sadece hiyerarşik olarak yükselmeyeceğimi aynı zamanda yeteneklerimi geliştireceğimi biliyorum	5	4	3	2	1
11	Sportif becerilerim kariyer planlaması yapmamda yol gösterici olmaktadır	5	4	3	2	1
12	Seçtiğim mesleğin geleceği hakkında bilgi sahibiyim	5	4	3	2	1
13	Mesleğimin ilerleme olanaklarını biliyorum	5	4	3	2	1
14	Mesleğimde istenen bilgi ve becerilerin farkındayım	5	4	3	2	1
15	Kariyer yolumda önüme çıkacak engelleri aşabileceğimi düşünüyorum	5	4	3	2	1
16	Kariyer hedefime ulaşmak için aldığım eğitimin yeterli olduğunu düşünüyorum	5	4	3	2	1
17	Mesleğimle ilgili olayları yakından takip ediyorum	5	4	3	2	1
18	Kariyerim için seminer, kurs ve sempozyumlara katılıyorum	5	4	3	2	1
19	Okuldaki olanaklar kariyer planlamamı gerçekleştirmek için yeterlidir	5	4	3	2	1
20	Seçtiğim meslek ile uyumlu olduğumu düşünüyorum	5	4	3	2	1
21	Mesleğimde başarılı olabilmem için kariyer planlamasının önemli olduğunu biliyorum	5	4	3	2	1
22	Kariyerime ulaşmamda önüme çıkacak her türlü engeli aşacağıma inanıyorum	5	4	3	2	1
23	Kariyerimi düşünmek bana ilham veriyor	5	4	3	2	1

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETİMİ VEREN ÜNİVERSİTELERDE EĞİTİM KALİTESİ ÖLÇEĞİ		Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Az Katılıyorum	Hiç Katılmıyorum
1	Akademik bina ve sınıflar amacına uygun dizayn edilmiştir	5	4	3	2	1
2	Uygulama derslerine yönelik spor malzemeleri yeterlidir	5	4	3	2	1
3	Spor tesisleri ve dersliklerde ısınma ve aydınlatma imkânları yeterlidir	5	4	3	2	1
4	Spor tesislerinde soyunma odaları ve duşlar yeterlidir	5	4	3	2	1
5	Öğretime yönelik açık ve kapalı (yüzme havuzu, atletizm pisti, spor salonu, cimnastik salonu, halı saha, tenis kortu, kondüsyon salonu vb.) spor tesisleri yeterlidir	5	4	3	2	1
6	Sosyal tesisler (kantin, kafeterya, internet odası) yeterlidir	5	4	3	2	1
7	Öğretim elemanları gerekli entelektüel yapıya sahiptir	5	4	3	2	1
8	Öğretim elemanları öğrencinin gizlilik haklarına duyarlıdır	5	4	3	2	1
9	Öğretim elemanları eleştiriye açıktır	5	4	3	2	1
10	Öğretim elemanları öğrencilerin kendilerini ifade etmelerine yardımcı olur	5	4	3	2	1
11	Öğretim elemanları yeterli bilgi ve beceriye sahiptir	5	4	3	2	1
12	Öğretim elemanları öğrencilere güvenir ve seviyeli davranır	5	4	3	2	1
13	Öğretim elemanları uzmanlık alanlarındaki gelişmeleri takip eder	5	4	3	2	1
14	Öğretim elemanları ölçme ve değerlendirmede tutarlıdır	5	4	3	2	1
15	Öğretim elemanları sözlerini tutar ve dürüsttür	5	4	3	2	1
16	Öğretim elemanları ders içi sunumlarında etkilidir	5	4	3	2	1
17	Öğretim elemanları hoşgörülü ve sabırlıdır	5	4	3	2	1
18	Öğrencilere araştırma ve proje hazırlamaları için fırsat verilir	5	4	3	2	1
19	Öğrencilerin derslere aktif katılımı (sunum) sağlanır	5	4	3	2	1
20	Konular, kolaydan zora, basitten karmaşığa, yakından uzağa, somuttan soyuta göre verilir	5	4	3	2	1
21	Öğrencilerin öğretme kaynaklarına bağımsız, açık bir şekilde erişimi sağlanır	5	4	3	2	1
22	Öğretme stratejileri (basamaklama yöntemleri) derslerin içeriklerine uygundur	5	4	3	2	1
23	Öğrencilerin rahatça soru sorup derse katılmalarına imkân verilir	5	4	3	2	1
24	Derslerin işlenişinde modern öğretim araçları ve donanım (projeksiyon, tepegöz, yazı tahtası, vcd, dvd, bilgisayar) kullanılır	5	4	3	2	1

Ek 2. Etik Kurul Raporu

**BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ BİLİMSSEL
ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİ KURULU
KARARLARI**

Toplantı Tarihi: 18/10/2022
Toplantı Sayısı: 22/18

Sağlık Bilimleri Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu Prof.Dr. Enis KARABULUT başkanlığında 18.10.2022 tarihinde Salı günü saat 14.00'de aşağıda imzaları bulunan üyelerin katılımlarıyla toplanarak, gündemdeki konular görüşülmüş ve aşağıdaki kararlar alınmıştır.

KARAR 12: Spor Bilimleri Fakültesi Doktor Öğretim Üyesi Enes BELTEKİN (Sorumlu Araştırmacı) ve Yüksek Lisans Öğrencisi Yusuf DENİZ'in "Eğitim Kalitesinin Kariyer Planlaması Üzerine Etkisinin İncelenmesi" konulu çalışmalarının etik olarak uygun olduğuna oy birliği ile karar verildi.

BAŞKAN	Prof. Dr. Enis KARABULUT	İMZA
ÜYE	Prof. Dr. Bahri PATİR	İMZA
ÜYE	Prof. Dr. Aydın GİRGIN	İMZA
ÜYE	Prof. Dr. Abdurrahman GÜL	İMZA
ÜYE	Prof. Dr. Erdal KAYGUSUZUĞLU	İMZA
ÜYE	Prof. Dr. Hayati YÜKSEL	İMZA
ÜYE	Prof. Dr. Mehmet Nuri AÇIK	İMZA

ÖZGEÇMİŞ

